

Lokalförsörjningsplan 2024 - 2035

Antagen i Kyrkofullmäktige den 30 maj 2024

Fredric Svensäter
Kyrkoherde

Ellen Ekelund
Kyrkofullmäktiges ordförande

Innehåll

1. Inledning	4
2. Mål och planeringsförutsättningar	5
<i>Mål och utgångspunkter i församlingsinstruktionen 2022-2025</i>	5
<i>Utvecklingsområden</i>	5
<i>Kyrkobyggnadernas särställning</i>	6
<i>Kyrkofullmäktiges mål för lokalförsörjningen</i>	7
3. Omvärldsbeskrivning	8
<i>Befolkningsutveckling och planerat bostadsbyggande</i>	8
<i>Arbete, skola och fritid</i>	8
<i>Kommunikationer</i>	9
<i>Konsekvenser för församlingens verksamheter</i>	9
4. Verksamhetens utveckling samt behov av mark, byggnader och anläggningar	11
<i>Toarps pastorat</i>	11
<i>Församlingsverksamhetens utveckling och behov av mark, byggnader och anläggningar</i>	13
<i>Begravningsverksamhetens utveckling och behov av mark, byggnader och anläggningar</i>	13
5. Bestånd av mark, byggnader och anläggningar	14
<i>Omfattning och kostnader 2021 & 2022</i>	14
<i>Fastighetsbeståndets utveckling</i>	16
<i>Beskrivning av fastighetsbeståndets användning</i>	18
<i>Analyser ur olika perspektiv</i>	26
<i>Fastighetskostnader</i>	26
<i>Lokalnyttjande</i>	27
<i>Ändamålsenlighet</i>	27
<i>Teknisk status</i>	28
<i>Energi och miljö</i>	28
<i>Förutsättningar framåt – ekonomi och redovisningsprinciper</i>	29
6. Beskrivning av byggnader och anläggningar	30
<i>Dannike Församlingshem (D01) – planerade / behov av åtgärder</i>	30
<i>Dannike kyrka – (D02) planerade / behov av åtgärder</i>	31
<i>Gånghester kyrka (G07) – planerade / behov av åtgärder</i>	31
<i>Ljushult kyrka – (L09) planerade / behov av åtgärder</i>	32
<i>Målsryd kyrka – (M11) planerade / behov av åtgärder</i>	33
<i>Rångedala församlingshem (R13) – planerade / behov av åtgärder</i>	34
<i>Rångedala kyrka – (R14) planerade / behov av åtgärder</i>	34
<i>Toarp församlingshem (T18) – planerade / behov av åtgärder</i>	35
<i>Toarp kapellet (T19) – planerade / behov av åtgärder</i>	36
<i>Toarp vaktmästeribyggnad (T20) – planerade / behov av åtgärder</i>	36
<i>Toarp kyrka – (T21) planerade / behov av åtgärder</i>	37
<i>Prästgården – (T23) planerade / behov av åtgärder</i>	37
<i>Äspered FG – (Å29) planerade / behov av åtgärder</i>	38
<i>Äspered kyrka – (Å31) planerade / behov av åtgärder</i>	38
Sammanfattning	39

<i>Fortsatt fokus på aktivitet i sju samhällen</i>	39
<i>Överkapacitet på lokaler?</i>	39
<i>Kostnaderna inom kontroll – mål: långsiktigt minskad kostnad</i>	39
Åtgärdsplan och konsekvensanalys	40
<i>Planerade åtgärder</i>	40
<i>Konsekvenser för fastighetsbeståndet</i>	45
<i>Konsekvenser för ekonomin</i>	45
<i>Konsekvenser för verksamheten</i>	45
<i>Konsekvenser för barn</i>	45
Bilaga 1 – Rapporterade antal besökare och antal aktiviteter / fastighet	46
Bilaga 2 – fastighetskostnader / fastighet uppdelade efter kostnadstyp	47
Bilaga 3 – Nyckeltal kostnader, antal besökare och antal aktiviteter / fastighet	48
Bilaga 4 – Energiförbrukning / fastighet, besparingar	49
Bilaga 5 – Fastighetssammanställning och kategori (teknisk status)	50
Bilaga 6 – Tankehypoteser, skrinlagda uppslag	51
<i>1 - Avyttring av prästgården till tomtmark?</i>	51
<i>2 - Solcellsparker – en väg mot klimatneutralitet</i>	52
<i>3 - Rivning / avflyttning av lokala sidobyggnader, minimerat underhåll</i>	53
<i>4 - Rivning / avflyttning av lokala vaktmästarbyggnader, minimerat underhåll</i>	54
<i>5 - Nya värmeanläggningar för byggnader med direktverkande el</i>	54

1. Inledning

Denna lokalförsörjningsplan gäller Toarps församling, som omfattar de sju samhällena: Aplared, Dalsjöfors, Dannike, Gånghester, Målsryd, Rångedala och Åspered med tillhörande kyrkor. Lokalförsörjningsplanen fastställdes av kyrkofullmäktige den 30 maj 2024 och omfattar perioden 2024–2035.

Enligt kyrkoordningen ska varje pastorat eller församling som inte ingår i ett pastorat ha en lokalförsörjningsplan. Lokalförsörjningsplanen ska fastställas av kyrkofullmäktige, och kyrkorådet ska minst vart fjärde år pröva om den ska ändras (kyrkoordningen 3 kap. 2 § och 47 kap. 12 §). Närmare bestämmelser finns i Svenska kyrkans bestämmelser om lokalförsörjningsplaner (SvKB 2018:8).

Lokalförsörjningsplanen för Toarps församling är upprättad i enlighet med kyrkoordningen och Svenska kyrkans bestämmelser. Enligt bestämmelserna ska lokalförsörjningsplanen innehålla redogörelser för:

- kyrkofullmäktiges mål för lokalförsörjningen
- verksamhetens utveckling samt behov av mark, byggnader och anläggningar
- bestånd av mark, byggnader och anläggningar
- planerade åtgärder
- konsekvensanalys.

Planeringsperioden ska vara minst tio år.

Lokalförsörjningsplanen omfattar både församlings- och begravningsverksamheten. De analyser och prognoser som redovisas i planen utgår från utfallet 2022 och 2023.

Detta är församlingens första lokalförsörjningsplan, och förhoppningen är att planen ska vara ett redskap som underlättar och stödjer genomförandet av församlingens vision, uppdrag och kallelse. Innehållet i planen kommer att vidareutvecklas efter hand, liksom rutinerna för att uppdatera och revidera planen.

Lokalförsörjningsplanen har upprättats av församlingens processledare för lokalförsörjningsplaner i samverkan med FKU (fastighets och kyrkogårdsutskott) och KR (kyrkoråd) och kyrkoherde Fredric Svensäter. Överväganden och prioriteringar har gjorts i samråd och diskussion med ovanstående parter i församlingen. Beredningen av planen har skett i samverkan med kyrkorådet och distriktsråden enligt de rutiner som gäller inför beslut i kyrkofullmäktige.

En arbetsgrupp bestående av Anna Belfrage (FKU), Eva Rantzow (KR), Hans-Erik Karlsson (KR), Per Axelsson (FKU) och KH Fredric Svensäter har samverkat om redigeringar inför det slutliga dokumentet inför beslut i Kyrkofullmäktige.

Grundarbete och analyser för dokumentet har utförts av IQHM-konsult & förvaltning AB.

2. Mål och planeringsförutsättningar

Kapitlet innehåller en sammanfattning av de mål och förutsättningar som ligger till grund för upprättandet av lokalförsörjningsplanen, inklusive en redogörelse för kyrkofullmäktiges mål för lokalförsörjningen.

Mål och utgångspunkter i församlingsinstruktionen 2022-2025

Enligt Svenska kyrkans bestämmelser ska lokalförsörjningsplanen relatera till församlingsinstruktionen. Det betyder att lokalförsörjningsplanen ska bidra till att församlingarna kan utföra sitt uppdrag och sin kallelse i lokaler som är ändamålsenliga med en långsiktigt hållbar resurshushållning.

Toarps församlingsinstruktion innehåller bland annat följande övergripande målsättningar för församlingens arbete. Församlingen ska:

- utvecklas som relevant och levande kyrka för alla med särskilt fokus på barn och unga.
- genom ett strategiskt och långsiktigt hållbart arbete medverka till att resurser används på ett klokt sätt och att budgeten är i balans.
- möjliggöra en större delaktighet för ideellt medverkande i pastoratet.
- öka församlingarnas arbete med undervisning och lärande.
- ha en aktiv och betydelsefull kommunikation med människor som bygger relationer och främjar dialog med Svenska kyrkan.

Utvecklingsområden

Under de kommande fyra åren ska särskilt fokus läggas på följande utvecklingsområden:

❖ Sju distrikt – en församling

Toarps församling är sedan 2014 en församling men med tydliga distriktsidentiteter i de olika samhällen som ingår i församlingen. Från 2022 utökas församlingen dessutom med ytterligare två samhällen och distrikt. Behovet av att arbeta med frågan om hur distriktens identitet kan fortsätta utvecklas, samtidigt som gemenskapen som en församling stärks, är en viktig framtidsfråga.

Ur ett framtida ekonomiskt perspektiv med krympande resurser är utvecklad samverkan också prioriterad.

Steg på vägen i arbetet är att:

- Inbjuda till regelbundna samtalsforum över distriktsgrensarna med syfte att lära känna varandra bättre samt dela längtan och utmaningar.
- Stärka distriktsrådets roll som bärare av det lokala perspektivet med ansvar för visionsarbete och genomförande.

Forts...

❖ Mötesplats Stationsvägen i Dalsjöfors.

Satsningen på en centralt belägen lokal i Dalsjöfors har som övergripande syfte att främja gemenskap och glädje i vardagen. Att synliggöra kyrkan mitt i samhället och att vara en öppen mötesplats för alla åldrar.

Steg på vägen i utvecklandet är:

- Den verksamhet som byggs upp formas utifrån behov och initiativ av många. Delaktighet både av ideella och anställda medarbetare i planerande och genomförande är nyckelord.
- Verksamhet både i form av gruppverksamhet för olika åldrar och öppet hus i olika former.
- Utveckla ett kontinuerligt andakts- och gudstjänstliv på vardagar.

❖ Klimat- och miljöarbete.

Församlingen vill ta ett aktivt engagemang för klimat och miljö. Jesu försoningsverk rör hela skapelsen koncentrerat beskrivet i Joh. 3:16-17.

Konkreta steg för att främja detta är:

- I både gudstjänst och övrig verksamhet lyfta fram skapelse- och miljöansvar.
- Erbjudna möjlighet till fördjupning och inspiration kring skapelse- och miljöansvar genom föreläsningar och samtalsforum.

I enlighet med beslut i Kyrkorådet steg för steg arbeta med *Svenska kyrkans miljödiplomering för en hållbar utveckling* med *Svenska kyrkans färdplan för klimatet* som ytterligare ledmärke.

(Ur Församlingsinstruktion för Toarps församling)

Kyrkobyggnadernas särställning

Enligt Svenska kyrkans bestämmelser ska kyrkobyggnadernas särställning beaktas i lokalförsörjningsplaneringen. Kyrkobyggnaderna har en unik betydelse för församlingarnas möjlighet att utföra det grundläggande uppdraget. De är också viktiga identitetsbärare för såväl enskilda församlingar som hela Svenska kyrkan. En viktig utgångspunkt för lokalförsörjningsplanen är att kyrkorna och det kyrkliga kulturarvet som helhet representerar ett av de mest värdefulla inslagen i kulturmiljön.

Samtliga kyrkor inom pastoratet är skyddade enligt kulturmiljölagen. För skyddade kyrkobyggnader, begravningsplatser och kyrkotomter gäller att de ska vårdas och underhållas så att deras kulturhistoriska värden inte minskar och deras utseenden och karaktärer inte förvanskas. De får inte på något sätt väsentligt förändras utan tillstånd av länsstyrelsen.

Kyrkofullmäktiges mål för lokalförsörjningen

Inför upprättandet av lokalförsörjningsplanen har kyrkofullmäktige fastställt följande inriktningsmål:

- Församlingen ska kunna utföra den grundläggande uppgiften och övriga uppgifter i ändamålsenliga lokaler med en långsiktigt hållbar resursanvändning.
- Toarps församling ska ha målsättning att senast 2030 ha uppnått klimatneutralitet i enlighet med Agenda 2030, det vill säga inte lämna något nettobidrag till den globala uppvärmningen.
- Produkter och material ska ha hög miljöprestanda, dvs lång teknisk livslängd med låga drifts- och underhållskostnader. De bör kunna återanvändas eller återvinnas när de tjänat ut.
- Årskostnaden (drift och underhåll) samt personalkostnader för församlingsverksamhetens mark, byggnader och anläggningar bör i genomsnitt motsvara högst 27 procent av församlingsverksamhetens årliga intäkt – enligt verksamhetsuppföljningsdokumentet.
- Senast år 2025 bör all använd energi vara förnybar.
- Funktionell samlingslokal/kyrkobyggnad ska finnas tillgänglig för varje samhälle som församlingen omfattar.

Följande frågeställning ska belysas särskilt i lokalförsörjningsplanen för 2024–2035:

- Förutsättningar för att energioptimera och nå klimatneutralitet.

3. Omvärldsbeskrivning

Toarps församling är en del av Svenska kyrkan, Skara stift och den världsvida kyrkan. Församlingen ligger inom Borås kommun och består efter en indelningsförändring 1 januari 2022 av samhällena Aplared, Dalsjöfors, Dannike, Gånghester, Målsryd, Rångedala och Äspered med tillhörande kyrkor. Aplared med Ljushults kyrka och Dannike har fram till dess varit en del av Kinds pastorat i Göteborgs stift. All statistik nedan utgår från denna nya församlingsindelning.

Redan 2014 gjordes en förändring i församlingsindelningen då de tre församlingarna Rångedala, Toarp och Äspered i gamla Toarps pastorat som funnits sedan medeltiden gick samman till en församling. Från 1 januari 2022 utvidgas alltså detta till sju samhällen och sju gudstjänstgemenskaper med olika förutsättningar och möjligheter.

Det lokala sammanhanget tillvaratas genom distriktsråd som under kyrkoherden och Kyrkorådet ansvarar för distriktens visionära arbete. Dessa leds av präst eller diakon.

Befolkningsutveckling och planerat bostadsbyggande

Den sammanlagda folkmängden är ca 11 000 personer fördelade enligt följande på de olika distrikten (statistik enligt SCB, ungefärliga tal):

Dalsjöfors 3800, Gånghester och Målsryd 2500, Aplared/Ljushult 980, Dannike 830, Rångedala 890 och Äspered 885.

De olika samhällena präglas av sin historia, där exempelvis textilindustrin haft en stark påverkan på Dalsjöfors, Gånghester och Målsryd och dess framväxt.

Boende i eget småhus är den vanligaste boendeformen med runt 80 % av bostadsbeståndet. I övrigt finns hyresrätter och bostadsrätter. Fram till 2024 planeras för sammanlagt ca 80 nya bostäder, i Dalsjöfors, Aplared och Dannike.

26 % av befolkningen är i åldern 0-19 år, 53 % i åldern 20-64 år och 20 % i åldern över 65 år. Antalet personer som är sammanboende med eller utan barn utgör 74 % av befolkningen och 16 % är ensamstående. Resterande 10 % är definierade som övriga hushåll i kommunens statistik. Antalet kyrkotillhöriga uppgår till ungefär 7 400 personer, vilket utgör 67 % av befolkningen.

10 % av befolkningen har på något sätt en utländsk bakgrund. Antalet nytillkomna med flyktningbakgrund har dock minskat betydligt de senaste åren som en konsekvens av striktare flyktningpolitik.

Borås stad gjorde 2020 en medborgarenkät med syfte att vara en nutidsspaning kring vad medborgarna, i huvudsak i Dalsjöfors, såg för behov framöver. En sak som tydligt framkom i denna var att det finns en önskan om att det skapas fler öppna mötesplatser.

Arbete, skola och fritid

Omvärldsbeskrivningen visar att den största andelen av befolkningen är mitt i livet med alla de frågeställningar och svårigheter att få ihop almanackan som det medför. Här finns en utmaning för församlingen att möta människor i livets olika skiftningar och livsomständigheter med meningsfulla mötesplatser.

De flesta som bor och lever inom församlingens gränser är yrkesverksamma på annan ort. I Borås finns de flesta affärer, sjukhus och gymnasier samt högskola. Dessa perspektiv tillsammans är viktiga att beakta vid planerandet av församlingens satsningar för att erbjuda växtplatser.

Inom Toarps församling förvärvsarbetar runt 50 % av befolkningen. Vanliga arbetsplatser/yrken är inom tillverkningsindustrin, byggverksamhet, handel, utbildning samt vård och omsorg. En

förhållandevis låg andel, 20 %, har eftergymnasial utbildning.

Utmärkande är också att många fler arbetspendlar ut från församlingens samhällen än in.

Största arbetsgivare, förutom kommunen, är Dalsjöfors Slakteri AB i Senåsa. Andra större företag är Eton Fashion AB, och Eton System AB i Gånghester.

I församlingen finns många en- och fåmansföretag, där många är med i det lokala företagsnätverket Företagarna.

Dalsjöfors är det största samhället i församlingen dit skolelever kommer från alla de omgivande samhällena i samband med övergången till högstadiet. Förskola samt låg- och mellanstadieskolor finns i samtliga samhällen. Många barn är engagerade i olika idrottsaktiviteter i olika föreningar i varje samhälle. Kulturskolan har viss musikverksamhet utlokaliserad till de olika samhällena, men den mesta verksamheten sker i Borås med tillhörande behov av skjuts.

Mycket av kommunal service som äldreboende (Dalhem), vårdcentral, folktandvård, bibliotek och simhall är också samlad till Dalsjöfors och servar alla de övriga samhällena.

I Dalsjöfors finns också annan service i form av matvaruaffärer, restauranger och annan kommersiell verksamhet. Viss begränsad kommersiell verksamhet finns också i övriga samhällen med bl.a. affär i Gånghester.

I alla samhällen finns ett aktivt och levande föreningsliv där inte minst idrottsföreningar, hembygdsföreningar och pensionärsorganisationer är starka. Lokala sockenråd eller ortsråd driver också aktivt utvecklingen i det lokala sammanhanget.

Det ekumeniska samarbetet samordnas i Toarps ekumeniska råd. Där ingår Toarps församling, Equmenia-församlingen i Målsryd, EFS-föreningen i Äspered samt Gemenskapen i Gånghester, en fristående gruppering. EFS-föreningen är en del av den Samarbetskyrka som finns mellan EFS och Svenska Kyrkan, belägen i Äspered.

Det bor många kristna i församlingens samhällen som har sitt kyrkliga engagemang i frikyrkor i Borås. Toarps församling är religiöst sett en relativt homogen miljö. Inga andra än kristna religiösa sammanslutningar finns inom församlingens geografiska gränser.

Kommunikationer

Till våra sju samhällen är det enbart fåtal bussar som går dagligen, med undantag för Dalsjöfors och i viss mån Rångedala och Dannike där tätare turer förekommer. Övriga orter är i stort sett beroende av att ha tillgång till bil för att resa till och från orten. Banvallen samt allmänna vägnätet är förstuds möjligt att nyttja med cykel vid tillåtande väderlek. Samtidigt så är området populärt som boendeplats p g a sin centrala placering med pendlingsavstånd både till Jönköping och Göteborg och nära till internationell flygplats på Landvetter.

Den miljöutmaning som hela världen står inför gäller förstuds också i det lokala perspektivet. I kommunens översiktsplan så beskrivs vikten av att ta hänsyn till miljöaspekten särskilt gällande utsläpp om transporterna ökar vilket kan bli ett resultat vid förtätad bebyggelse. Satsning på gång- och cykelvägar samt kollektivtrafik nämns vidare i planen.

Konsekvenser för församlingens verksamheter

Även om många pendlar ut från församlingens olika samhällen till arbete och aktiviteter så finns ett behov av mötesplatser lokalt för att stimulera kontakt mellan människor och att motverka ensamhet och isolering, inte minst det faktum att 20 % av befolkningen är över 65 år visar detta. Här finns behov av fler öppna mötesplatser. De relativt många ensamhushållen kan också antas ha liknande behov.

I samtal och möten i diakonala sammanhang framkommer inte sällan denna dolda ensamhet. Här finns också psykisk ohälsa och ekonomiska problem som gör delaktighet i det omgivande samhället svårare. Denna form av utsatthet är inte sällan svår att visa i mindre samhällen och därför är det en stor utmaning att finna mötesplatser, enskilt som kollektivt, där också dessa personer känner sig sedda och välkomna.

En hög andel barn och unga lever dock sina liv med skola, omsorg och fritidsverksamhet inom församlingens gränser. En fjärdedel av befolkningen är under 19 år. Ur ett barnperspektiv blir det viktigt att se att församlingen och de olika aktörer som verkar här skapar mötesplatser lokalt där barnen är i centrum.

Mycket av barnverksamheten sker i skola, föreningar och kyrka. Församlingens barnverksamhet behöver därför ske utifrån samverkan med dessa andra aktörer, vilket redan sker i dagsläget med goda relationer gentemot förskola och skola. Mötesplats Stationsvägen underlättar samverkan med skolor och barns aktiviteter i anslutning därtill genom att inte kräva skjuts i samma utsträckning som tidigare. Detta är inte minst viktigt med tanke på de barn som växer upp i ekonomiskt och socialt utsatta familjer, där stödet med skjuts till olika aktiviteter inte alltid är självklart.

Oavsett åldersgrupp krävs samarbete med andra aktörer för att skapa förutsättningar för ett gott liv. Det ställer också krav på församlingens diakonala arbete så att församlingsbor i livets alla skiftningar får följas av kyrkans omsorg och att det finns plats för gemenskap hela livet.

I församlingen finns ett stort engagemang sedan många år för nyanlända svenskar. Trots att invandringen minskat och Migrationsverket har sagt upp sina lägenheter i hela Borås kommun så är behovet av att arbeta för en ökad integration i samhället fortsatt stort.

Tydligt är också att församlingen präglas av att den består av sju samhällen med egen historia och skiftande förutsättningar. En utmaning är att finna en balans där de olika byarnas och distriktskyrkornas särart tas tillvara samtidigt som upplevelsen av att vara en församling tillsammans stärks.

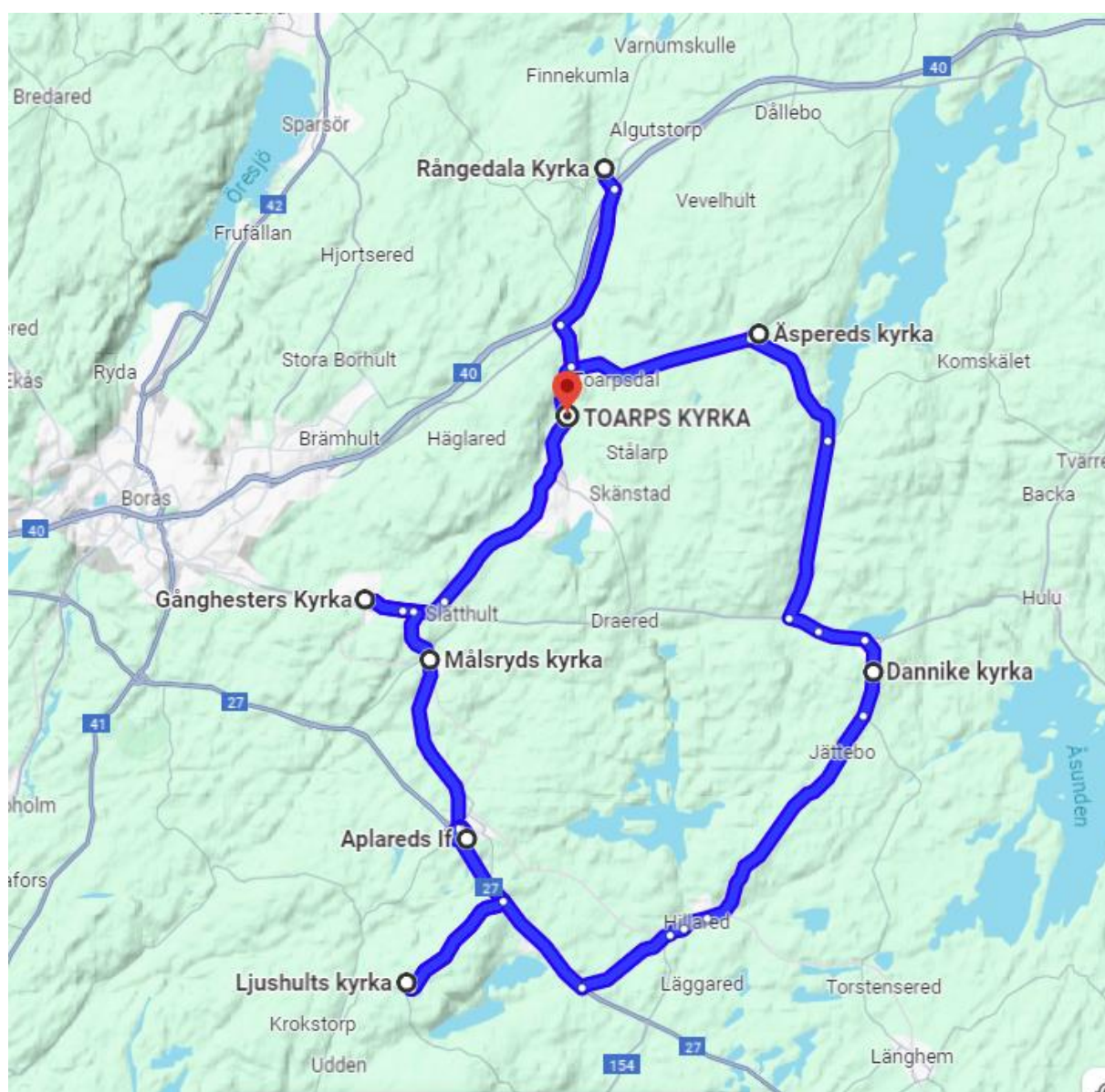
Miljöperspektivet är en utmaning som det är viktigt att ha med i planeringen, inte minst gällande investeringar i maskiner, transportmedel samt energiförsörjning.

4. Verksamhetens utveckling samt behov av mark, byggnader och anläggningar

I kapitlet sammanfattas planerade verksamhetsförändringar som bedöms påverka behovet av mark, byggnader och anläggningar under perioden 2024–2035. Kapitlet innehåller också en bedömning av lokalbehov utifrån de aktiviteter och volymer som församlingen planerar för.

Toarps församling

Toarps församling sammanfaller geografiskt med Borås kommuns östra del där Dalsjöfors är ”centralort”. Församlingens orter är placerade på en sträcka om 65 km för att köra runt till de olika orterna. De orter som ligger närmast varandra är Gånghester och Målsryd.

Figur 1. Karta över orterna i Toarps församling

Befolknings- och medlemsutveckling

Befolkningen i församlingens upptagningsområde är stabil och i viss mån ökande med tanke på områdets läge. Placeringen gör att det är pendlingsavstånd både till Göteborg och Jönköping och ligger jämte en medelstor stad i form av Borås.

Medlemsandelen av befolkningen ligger över snittet för landet och inga stora förändringar förväntas komma. Många är generellt positiva till kyrkans verksamhet. Vid fortsatt ökade kostnader för att transportera sig med bil kan man eventuellt förvänta sig att frikyrkoaktiva som idag åker till Borås istället kan tänka sig att bli aktiva lokalt på ”sin” ort förutsatt att församlingen erbjuder attraktiv verksamhet.

Ekonomisk utveckling

En minskning av antalet medlemmar medför minskade intäkter för församlingsverksamheten, samtidigt räknar vi med en fortsatt stabil mängd av medlemmar och en successiv inkomstökning inom upptagningsområdet. Vår ekonomiska situation i nuläget är stabil och vi har haft tillräckligt ekonomiskt utrymme för att driva verksamheten med positiva resultat de senaste åren och utvecklingen beräknas bli likartad de kommande åren.

Därmed inte sagt att vi skall slå oss till ro utan fortsätta att jobba med besparingar och göra kloka investeringar för att långsiktigt minska våra kostnader, främst inom energi-, drift- och underhåll.

Intäkterna från begravningsavgifter väntas öka under perioden och täcka begravningsverksamhetens kostnader.

Personal

Under 2024 har församlingen 21 anställda personer, i olika sysselsättningsgrader, för församlingsverksamheten. Begravningsverksamheten har 9 personer anställda (61% av budgetkostnaden), också det i varierande sysselsättningsgrader.

Sammanlagt 27,65 i årsarbetstid beroende på olika sysselsättningsgrader.

Församlingsverksamhetens och den gemensamma administrationens personal har sina arbetsplatser i Toarps prästgård. Begravningsverksamhetens personal på är placerad i Toarps församlingshem, alla vaktmästare utgår från Toarp.

I dagsläget finns inga prognostiserade förändringar i storleken på bemanningen.

Tabell 1. Antal anställda, årsarbeten och kontorsarbetsplatser i pastoratet.

	2024		Prognos2035	
	Församlings- verksamhet och gemensam adm.	Begravnings- verksamhet	Församlings- verksamhet och gemensam adm.	Begravnings- verksamhet
Antal anställda	21	9	21	9
Antal årsarbeten	Totalt 27,65		Totalt 27,65	

Församlingsverksamhetens utveckling och behov av mark, byggnader och anläggningar

Med grund i kyrkofullmäktiges beslut om att ha verksamhet och tillgång till ändamålsenliga lokaler i församlingens alla sju orter så konstateras att trots att vissa lokaler nyttjas liten del på en vecka så skall ändå lokalen finnas som bas för verksamhet på orten. Med detta som bas så finns lokaler tillgängliga på varje ort förutom i Aplared, vidare så kan det utvärderas om möjligheter att samverka med verksamhet och lokaler med Equmenia i Målsryd och Gånghester.

På de orter där det finns lokaler så fyller de verksamhetens behov i nuläget och även i en överskådlig framtid. Denna slutsats gäller både beståndet av kyrkobyggnader, församlingshem och övriga verksamhetslokaler.

Begravningsverksamhetens utveckling och behov av mark, byggnader och anläggningar

Antalet begravningar väntas öka något under de kommande tio åren. Ökningen bedöms inte medföra något ökat behov av kyrkogårdsmark eller förändrade personalbehov under perioden 2024–2035.

Samlokaliseringen av begravningsverksamhetens arbetslag till Toarp är redan gjord och förändring av lokaler för verksamheten är på projekteringsstadiet, beräknas färdigbyggt under 2024.

5. Bestånd av mark, byggnader och anläggningar

Kapitlet innehåller en redogörelse för beståndet av mark, byggnader och anläggningar samt en sammanfattning av de analyser som genomförts inför upprättandet av åtgärdsplanen.

Omfattning och kostnader 2021 & 2022

Beståndet av mark, byggnader och anläggningar omfattade 2022 totalt omkring 6 145 (+ nya vaktmästeriet och vaktmästeribygnader i Dannike, Rångedala och Äspered) kvadratmeter bruksarea (BRA) ägda och hyrda lokaler. Av dessa användes cirka 5 600 kvadratmeter för församlingsverksamhet och cirka 550+280 kvadratmeter för administration och begravningsverksamhet. Fastighetsbeståndet omfattar även ~2,5 hektar mark, ett område jordbruks- och skogsmark inom Toarps distrikt (runt prästgården). En förteckning över byggnader och anläggningar redovisas i tabell 2 på sida 16.

Församlingens fastighetskostnader uppgick år 2022 till 7,7 miljoner kronor inklusive moms, fördelat på församlingsverksamhet 7,4 miljoner kronor (efter erhållna KAE-bidrag) och begravningsverksamhet 0,3 miljoner kronor. I fastighetskostnaden ingår planerat underhåll med närmare 3 miljoner kronor (som inte täcks av bidrag).

Löpande fastighetskostnad där avräkning för nedlagd nettokostnad gällande KAE-renoveringar har räknats av och större underhållsåtgärder har periodiserats över en planerad livstid (i de flesta fall 10 år) ger en fördelad kostnad om ca 5,5 miljoner/år.

Vid en generell överblick för kostnadsfördelningen blir det tämligen tydligt att kostnadstypen ”Drift (hyra, el, värme)” står för den största andelen av kostnaderna, tätt följt av ”Reparation och underhåll”.

Fördelning fastighetskostnader (exkl KAE)

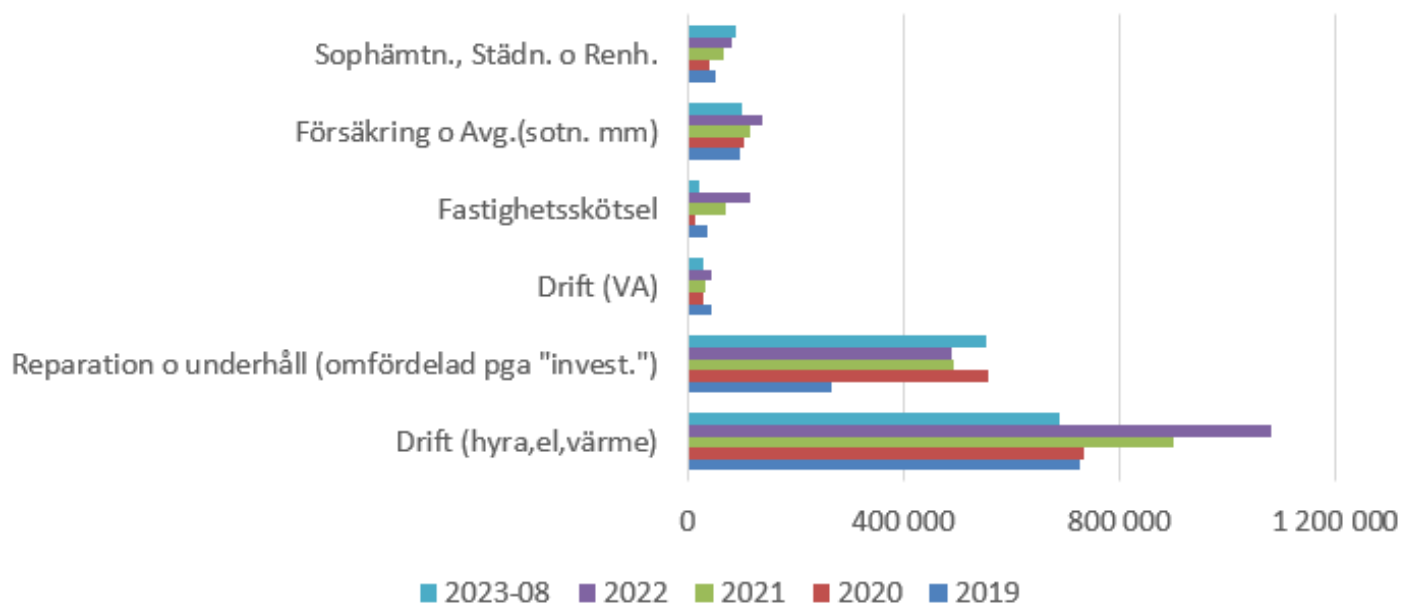

Diagram 1. Fördelning fastighetskostnader (exkl KAE)

Ser vi på en procentuell fördelning som jämnar ut skillnader mellan olika år samt delar av år så står de båda största grupperna av kostnader för i genomsnitt 80-85 % av totalkostnaden för fastigheterna.

% fördelning fastighetskostnader (exkl KAE)

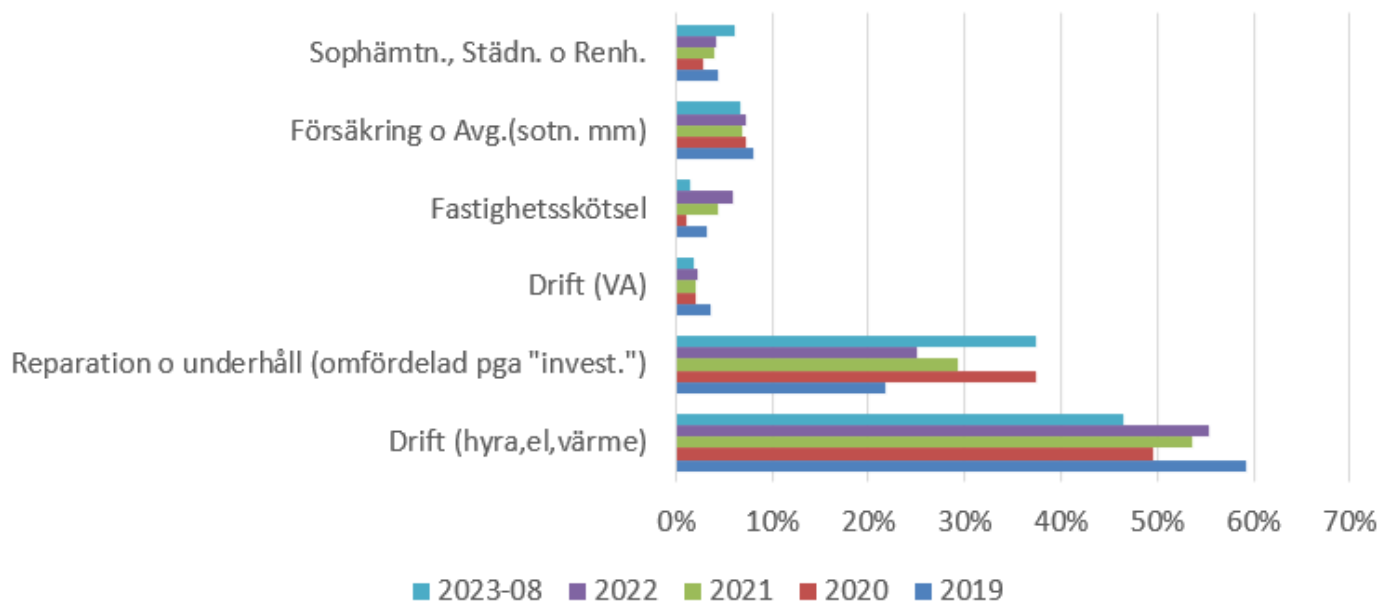

Diagram 2. %-fördelning per kostnadslag av fastighetskostnader (exkl KAE)

Därmed blir det tydligt att det är på dessa båda områden som fokus måste hållas för eventuellt aktuella åtgärder och effektiviseringar.

I sammanställningen nedan över det totala fastighetsbeståndet är byggnaderna grupperade och benämnda med ett enhetsnummer efter vilket samhälle de tillhör: De gulmarkerade frågetecknen avser de senare benämnda ”sidobyggnaderna” – främst byggnader som har haft användning i tidigare organisationsstrukturer och som sedan fått följa med – men som i flera fall belastar församlingens kostnader och ligger med i driftskostnaderna för de andra ”huvudbyggnaderna” på respektive plats.

På huvudbyggnaderna visas således de totala kostnaderna för avhjälpande underhåll, tillsyn och skötsel, energi, fastighetsadministration, räntor, avskrivningar, externa hyror och lokalvård.

Kolumnen ”TOTAL KOSTNAD (Netto inkl KAE-efter bidrag)” visar det faktiska nettovärdet som belastar fastigheten för åren 2021 och 2022. Under både 2021 och 2022 har flera större åtgärder gjorts där KAE – KyrkoAntikvarisk Ersättning, har erhållits, för dessa åtgärder har enbart nettokostnaden efter att bidrag erhållits redovisats.

Kolumnen ”Kostnad / fastighet – åtgärder fördelat efter livstid” där har alla utförda underhållsåtgärder av lite större värden (>50 000) fördelats ut över 10 år som en grov ”ekonomisk livstid”, de flesta åtgärder håller i praktiken betydligt längre – grunden är att få något mer fördelade och utvärderingsbara jämförelsetal.

I bokföringen finns det ingen särredovisning av driftskostnader för Mikaelsskapellet utan de ligger grupperade på Toarps församlingshem. I tabellen har en omfördelning från Toarps FH till Mikaelsskapellet gjorts med 80 000 kronor

Dannike och Ljushult kom med i församlingen från och med 2022-01-01 och kostnader finns därför ej med för 2021 för dem.

Tabell 2. Fastighetsbestånd 2022 per distrikt och verksamhet.

Fastigheter/byggnader/mark per distrikt	Enh.Nr	Yta m ²	Församlings- verksamhet	Begravnings- verksamhet	TOTAL KOSTNAD (Netto Inkl KAE -efter bidrag)		Kostnad / fastighet (kostn. f. åtgärder fördelat efter livstid)		
					Total kostnad /år		Total kostnad /år		
					2021	2022	2021	2022	
Dannike									
Dannike FH	D01	513	F		0	65 430	0	65 430	
Dannike kyrka	D02	311	F		0	151 903	0	151 903	
Klockstapel	D03	-	F						
Vaktmästeribyggnad	D04	?		B					
Förrådsbyggnad FH	D05	?	F						
Kyrkogårdsförråd (vid stenmur)	D06	?		B					
Antal enheter Dannike	6	824	4	2	0	217 333	0	217 333	
Gånghester									
Gånghester kyrka	G07	344	F		71 295	115 546	71 295	115 546	
Klockstapel	G08	-	F						
Antal enheter Gånghester	2	344	2	0	71 295	115 546	71 295	115 546	
Ljushult									
Ljushult kyrka	L09	303	F		0	415 752	0	199 752	
Vaktmästeriförråd	L10	?		B					
Antal enheter Ljushult	2	303	1	1	0	415 752	0	199 752	
Målsryd									
Målsryd kyrka	M11	271	F		99 863	268 431	99 863	92 931	
Vaktmästeriförråd	M12	?	F						
Antal enheter Målsryd	2	271	2	0	99 863	268 431	99 863	92 931	
Rångedala									
Rångedala FH	R13	492	F		107 491	100 811	112 991	106 311	
Rångedala kyrka	R14	657	F		138 047	100 495	138 047	100 495	
"Begravningsbyggnad" gammal	R15	?		B					
Vagnlider (förråd)	R16	?		B					
Vaktmästeribyggnad	R17	?		B					
Antal enheter Rångedala	5	1 149	2	3	245 538	201 306	251 038	206 806	
Toarp (Dalsjöfors)									
Toarp FH	T18	823	F		745 664	276 311	399 664	262 811	
Toarp kapellet	T19	282		B	80 000	91 715	80 000	91 715	
Vaktmästeribyggnad (ny)	T20	?		B					
Toarp kyrka	T21	513	F		98 395	3 170 347	98 395	132 550	
Kyrkoförråd (tidigare pelletsförråd)	T22	?	F						
Prästgården	T23	437	A/F		156 663	182 101	156 663	182 101	
Kyrkogårdsförråd m toalett	T24	?		B					
Dubbelgarage (Musiklokal/Replokal)	T25	?	A/F						
Stationsvägen	T26	266	F		290 029	225 617	290 029	225 617	
Vaktmästeribyggnad (gammal) i sväng	T27	?		B					
Jordbruksmark / Tomtmark	T28			B					
Antal enheter Toarp (Dalsjöfors)	11	2 321	6	5	1 370 751	3 946 091	1 024 751	894 794	
Åspered									
Åspered FG	Å29	510	F		88 225	89 656	95 525	96 956	
Förrådsbyggnad FG	Å30	?	F						
Åspered kyrka	Å31	423	F		422 899	201 580	137 297	140 380	
Vaktmästeribyggnad	Å32	?		B					
Gamla brandstationen (förråd)	Å33	?		B					
Antal enheter Åspered	5	933	3	2	511 124	291 236	232 822	237 336	
Totalsumma	Totalt antal enheter	33	6 145	20	13	2 298 571	5 455 695	1 679 769	1 964 498

Vi kan konstatera att störst totala kostnad ligger på Toarps församlingshem, följt av Stationsvägen, Ljushults kyrka och Prästgården i Toarp.

Fastighetsbeståndets utveckling

Bakgrund till fastighetsbestånd

Fastighetsbeståndet i Toarps församling är präglad av den historiska utvecklingen för det som i nuläget är ett enförsamlings-pastorat. Ursprungligen var de sju olika byarna flera separata församlingar med sina respektive strukturer och tillgångar såsom fastigheter och utrustningar. Dannike och Ljushult har tillkommit från och med 2022 och de var sedan tidigare också enskilda församlingar, innan sammanslagning med Kinds pastorat och den senare överflytten till Toarps församling.

Likaså var Rångedala, Åspered samt Toarp enskilda församlingar som 2012-01-01 ombildades till att bli Toarps församling.

Den strukturomvandling som gjorts organisatoriskt och personalmässigt har inte slagit igenom inom fastighetsbeståndet utan alla befintliga byggnader innan sammanslagningarna har fortsatt att underhållas och brukas, visserligen i olika omfattning, men ändå hållits i tillfredställande bruksskick.

Resultatet och målsättningen för arbetet och genomlysningen av fastighetsbeståndet och dess kostnader bör vara att vi når en kostnadsbesparing och en långsiktig strategi för hur det nuvarande beståndet skall förvaltas funktionellt och samtidigt nå en ekonomisk optimering. Slutsatser kan innebära att vissa typer av byggnader sannolikt kan bortrationaliseras och andra byggnader optimeras driftsmässigt – allt för att skapa en långsiktigt hållbar struktur för församlingens verksamheter och fastighetsbestånd.

Församlingsverksamhet

Församlingens struktur med lokaler och verksamhet i sju olika orter/distrikt med behov av funktionella lokaler på respektive ort medför att fokus på fastighetsbeståndets utveckling får hållas till kostnadsoptimering och taktiskt underhåll för respektive ort.

Under senare år har ett optimeringsprojekt pågått gällande energiförbrukning – vilket förutom reparation och underhåll står för de största kostnaderna gällande driften av våra byggnader.

Kostnader per fastighet åskådliggörs i tabellform i bilaga 2 – fördelat per fastighet och kostnadsslag.

Utvecklingen över förbättringar inom energiförbrukningsområdet redovisas i bilaga 4.

Generellt kan noteras att det finns ett antal ”extra hus” på flera av orterna – driftskostnad gällande energi för dessa är inkluderat i sammanställningens totaler för:

<u>Byggnad</u>	<u>Ingår i förbrukning för:</u>
Dannike vaktmästeri	Dannike kyrkan
Rångedala vaktmästeri	Rångedala FH
Äspered vaktmästeri	Äspereds kyrka
Toarp dubbelgarage	Prästgården
Toarp Förråd/Toalett kyrkogård	Prästgården
Vaktmästerilokal, (i svängen)	Toarps kyrka

Vidare finns det också ett antal mindre sidobyggnader. Dessa sidobyggnader är ofta i form av kallförråd och kan konstateras inte dra så stora kostnader på papperet men klart är att allting i större eller mindre omfattning kräver underhåll och skötsel. Till dessa byggnader bör man inkludera:

Dannike -	kyrkogårdsförråd förrådsbyggnad FH
Ljushult -	vaktmästeriförråd
Målsryd -	vaktmästeriförråd
Rångedala -	vagnlider (nere vid vägen) bisättningslokal (med antikvariskt värde)

Toarp - kyrkoförråd

Äspered - gamla brandstationen (antikvariskt värde?)

Beskrivning av fastighetsbeståndets användning

Det aktiva beståndet av fastigheter kan grovt delas in i tre olika kategorier.

- A. Byggnader som används 5-7 dagar i veckan
- B. Byggnader som används 3-4 dagar i veckan
- C. Byggnader som används vid <0-2 dagar i veckan (1-2 aktiviteter – kan i vissa fall ligga på samma veckodag).

Sammanställningen nedan har rangordnat lokalerna efter antal samlingar i fallande ordning. De som ligger längst ned (dvs under rubrik ”kategori C”) har rent praktiskt lägst användningsgrad och där krävs extra eftertanke och argument för motivering av eventuella kostnader för åtgärder.

Energieffektivitet och styrning av temperaturer är av stor betydelse eftersom lägre temperaturer förbrukar mindre energi och byggnaden står enligt statistiken till stor del oanvänd.

En övergripande sammanställning över besökstal och aktiviteter finns i bilaga 1.

Byggnaderna i kategori A och dess besöksstatistik redovisas i det nedanstående:

	Besökare		Samlingar		Snitt/samling	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Toarp FH						
					-	-
					-	-
Barn / Ungdom, Kör / Grp	30	195	4	7	8	28
Begravning / Minnesstund	349	80	18	19	19	4
Dop / Dopkalas	323	20	14	19	23	1
Gruppsamling / Körövning	2 779	2 184	250	250	11	9
					-	-
Gudstjänst / Andakt	116		2		58	-
					-	-
					-	-
					-	-
					-	-
Öppen gemenskapsverksh.	575		5		115	-
Övrigt Möte / Samling / Uth.	260	162	70	149	4	1
Total	4 432	2 641	363	444	12	6

	Besökare		Samlingar		Snitt/samling	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Äspared FG						
Andakt - MUSIK	10		1		10	-
Andakt / Veckomässa		226		4	-	57
Barn / Ungdom, Kör / Grp	1 220	1 431	74	113	16	13
Begravning / Minnesstund	120	45	4	7	30	6
Dop / Dopkalas	80	43	5	9	16	5
Gruppsamling / Körövning	395	244	72	52	5	5
					-	-
Gudstjänst / Andakt	928	705	28	23	33	31
Gudstjänst / Familjeandakt		42		1	-	42
					-	-
Vigsel, Vigselgudstj.	10		1		10	-
Öppen gemenskapsverksh.	463	2 142	48	122	10	18
Övrigt Möte / Samling / Uth.	53	83	11	34	5	2
Total	3 279	4 961	244	365	13	14

Byggnaderna i kategori B presenteras nedan (används 3-4 dgr /vecka)

	Besökare		Samlingar		Snitt/samling	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Stationsvägen						
Barn / Ungdom, Kör / Grp	249	747	26	101	10	7
Gruppsamling / Körövning	147	544	37	65	4	8
Öppen gemenskapsverksh.	920	3 426	79	208	12	16
Övrigt Möte / Samling / Uth.	9	5	1	23	9	0
Total	1 325	4 722	143	397	9	12

	Besökare		Samlingar		Snitt/samling	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Toarp kyrka						
Andakt - MUSIK	51		4		13	-
Andakt / Veckomässa	10		1		10	-
Barn / Ungdom, Kör / Grp	180		5		36	-
Begravning / Minnesstund	537	148	14	4	38	37
Dop / Dopkalas	570	89	22	3	26	30
Gruppsamling / Körövning	183		57		3	-
Gudstjänst - SKOLA		245		1	-	245
Gudstjänst / Andakt	615	625	30	13	21	48
Gudstjänst / Familjeandakt	81		2		41	-
Gudstjänst Storhelg	156	52	4	2	39	26
Konfirmation o mässa	85		4		21	-
Konsert/Gospelm./Adventssång	182	499	1	3	182	166
Vigsel, Vigselgudstj.	194	81	3	1	65	81
Öppen gemenskapsverksh.	221	66	9	3	25	22
Övrigt Möte / Samling / Uth.	84		22		4	-
Total	3 149	1 805	178	30	18	60

	Besökare		Samlingar		Snitt/samling	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Gånghester kyrka						
Andakt - MUSIK	7		2		4	-
Andakt / Veckomässa	153	262	21	27	7	10
Barn / Ungdom, Kör / Grp	353	423	38	58	9	7
Begravning / Minnesstund	113		5		23	-
Dop / Dopkalas	92	151	4	9	23	17
Gruppsamling / Körövning	331	402	48	51	7	8
Gudstjänst / Andakt	264	465	18	26	15	18
Gudstjänst / Familjeandakt	50		2		25	-
Gudstjänst Storhelg	82	156	6	8	14	20
					-	-
					-	-
Öppen gemenskapsverksh.	192	60	2	2	96	30
Övrigt Möte / Samling / Uth.	48	99	21	26	2	4
Total	1 685	2 018	167	207	10	10

	Besökare		Samlingar		Snitt/samling	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Toarp kapellet						
Andakt - MUSIK	24	29	2	1	12	29
Andakt / Veckomässa	305	636	20	35	15	18
Barn / Ungdom, Kör / Grp	381	506	3	4	127	127
Begravning / Minnesstund	173	513	14	26	12	20
Dop / Dopkalas	43	680	4	21	11	32
Gruppsamling / Körövning	95	156	13	20	7	8
					-	-
Gudstjänst / Andakt		502		20	-	25
Gudstjänst / Familjeandakt		29		1	-	29
Gudstjänst Storhelg	10	41	1	1	10	41
					-	-
Retreat och pilgrimsvandring	40		1		40	-
Vigsel, Vigselgudstj.	25	41	2	2	13	21
Öppen gemenskapsverksh.	40	91	2	8	20	11
Övrigt Möte / Samling / Uth.	299	39	36	14	8	3
Total	1 435	3 263	98	153	15	21

Byggnaderna i kategori C presenteras nedan (används 0-2 dgr /vecka)

	Besökare		Samlingar		Snitt/samling	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Dannike FH						
Barn / Ungdom, Kör / Grp		172		27	-	6
Begravning / Minnesstund		0		2	-	-
Dop / Dopkalas		0		6	-	-
Gruppsamling / Körövning		192		29	-	7
					-	-
					-	-
Retreat och pilgrimsvandring		82		8	-	10
Öppen gemenskapsverksh.		448		13	-	34
					-	-
Övrigt Möte / Samling / Uth.		30		16	-	2
Total	0	924	0	101	-	9

	Besökare		Samlingar		Snitt/samling	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Rångedala kyrka						
Andakt - MUSIK	209	178	8	4	26	45
Andakt / Veckomässa		63		2	-	32
Barn / Ungdom, Kör / Grp	137	1 149	5	18	27	64
Begravning / Minnesstund	75	376	2	8	38	47
Dop / Dopkalas	153	151	6	7	26	22
Gruppsamling / Körövning	62	327	15	4	4	82
Gudstjänst - SKOLA		285		1	-	285
Gudstjänst / Andakt	693	857	31	29	22	30
Gudstjänst / Familjeandakt	72	90	2	1	36	90
Gudstjänst Storhelg	96	168	7	7	14	24
Konfirmation o mässa	140	629	1	4	140	157
Konsert/Gospelm./Adventssång		182		1	-	182
Vigsel, Vigselgudstj.	11	70	2	1	6	70
Öppen gemenskapsverksh.	50	70	7	5	7	14
Övrigt Möte / Samling / Uth.	43		2		22	-
Total	1 741	4 595	88	92	20	50

	Besökare		Samlingar		Snitt/samling	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Rångedala FH						
					-	-
					-	-
Barn / Ungdom, Kör / Grp	271	409	54	36	5	11
Begravning / Minnesstund		0		5	-	-
Dop / Dopkalas	40	0	2	3	20	-
Gruppsamling / Körövning	214	62	24	37	9	2
					-	-
					-	-
					-	-
					-	-
					-	-
					-	-
Öppen gemenskapsverksh.	50	469	1	7	50	67
Övrigt Möte / Samling / Uth.	24		3		8	-
Total	599	940	84	88	7	11

	Besökare		Samlingar		Snitt/samling	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Dannike kyrka						
Andakt / Veckomässa		19		1	-	19
Barn / Ungdom, Kör / Grp		201		7	-	29
Begravning / Minnesstund		251		6	-	42
Dop / Dopkalas		231		7	-	33
Gruppsamling / Körövning		191		5	-	38
Gudstjänst / Andakt		489		21	-	23
Gudstjänst / Familjeandakt		80		2	-	40
Gudstjänst Storhelg		31		2	-	16
					-	-
Vigsel, Vigselgudstj.		148		2	-	74
Öppen gemenskapsverksh.		197		12	-	16
Övrigt Möte / Samling / Uth.		0		3	-	-
Total	0	1 838	0	68	-	27

	Besökare		Samlingar		Snitt/samling	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Målsryd kyrka						
Andakt - MUSIK	13	19	4	1	3	19
Andakt / Veckomässa	8	95	1	6	8	16
Barn / Ungdom, Kör / Grp	60	139	2	3	30	46
Begravning / Minnesstund	32	362	2	6	16	60
Dop / Dopkalas	264	207	10	8	26	26
Gruppsamling / Körövning	157	36	13	5	12	7
Gudstjänst / Andakt	269	274	13	11	21	25
Gudstjänst / Familjeandakt	27	21	1	1	27	21
Gudstjänst Storhelg	39	98	1	3	39	33
Konsert/Gospelm./Adventssång	50	75	1	1	50	75
Vigsel, Vigselgudstj.		48		1	-	48
Öppen gemenskapsverksh.	19	172	1	6	19	29
Övrigt Möte / Samling / Uth.	25	0	7	5	4	-
Total	963	1 546	56	57	17	27

	Besökare		Samlingar		Snitt/samling	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Äspered kyrka						
Andakt - MUSIK	9	250	1	1	9	250
Andakt / Veckomässa	57		1		57	-
Barn / Ungdom, Kör / Grp	47	49	3	2	16	25
Begravning / Minnesstund	75	431	1	9	75	48
Dop / Dopkalas	137	189	6	7	23	27
Gruppsamling / Körövning	138	535	6	6	23	89
Gudstjänst - SKOLA		210		1	-	210
Gudstjänst / Andakt	26	207	3	4	9	52
					-	-
Gudstjänst Storhelg	286	374	5	5	57	75
Vigsel, Vigselgudstj.	85	266	2	3	43	89
Öppen gemenskapsverksh.		176		5	-	35
Övrigt Möte / Samling / Uth.	7		2		4	-
Total	867	2 687	30	43	29	62

Ljushult kyrka	Besökare		Samlingar		Snitt/samling	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Andakt - MUSIK		114		3	-	38
					-	-
					-	-
Begravning / Minnesstund		32		1	-	32
Dop / Dopkalas		76		3	-	25
Gruppsamling / Körövning		22		6	-	4
Gudstjänst - SKOLA		150		1	-	150
Gudstjänst / Andakt		186		8	-	23
					-	-
Gudstjänst Storhelg		42		1	-	42
Konsert/Gospelm./Adventssång		77		1	-	77
					-	-
Vigsel, Vigselgudstj.		226		4	-	57
Öppen gemenskapsverksh.		108		2	-	54
Övrigt Möte / Samling / Uth.		34		6	-	6
Total	0	1 067	0	36	-	30

När vi gör en summering av ovanstående tabeller med besökare och grupperade typer av samlingar per byggnad så får vi resultat och kategorisering av byggnaderna redovisade nedan i tabell 3.

Tabell 3. Kategori A-C, indelning av byggnader efter nyttjandegrad.

Kategori	Byggnad som används:	Sorterat efter antal samlingar
A	5-7 dagar i veckan	Toarps FH Äspereds FG
B	3-4 dagar i veckan	Stationsvägen Toarp kyrka Gånghester kyrka Toarp kapellet (Mikaelskapellet)
C	< 0-2 dagar i veckan (1-2 aktiviteter – kan i vissa fall ligga på samma veckodag).	Dannike FH Rångedala kyrka Rångedala FH Dannike kyrka Målsryd kyrka Äspered kyrka Ljushult kyrka

Sammanställningen över lokalernas olika grad av nyttjande samt olika typ av verksamheter behöver ställas i kombination med de respektive lokalernas totala kostnader. De olika fastigheternas totala kostnader samt procentuella andel av församlingens totala fastighetskostnader visas nedan i tabell 4 och diagram 3.

Tabell 4. Totala fastighetskostnader och %-andel av församlingens kostnad

Kostnad / fastighet (kostn. f. åtgärder fördelat efter livstid)

Radetiketter	Total kostnad /år		Yta m ²	% kostnad / år	
	2021	2022		2021	2022
Dannike FH		65 430	513	0%	3%
Dannike kyrka		151 903	311	0%	8%
Gånghester kyrka	71 295	115 546	344	4%	6%
Ljushult kyrka		199 752	303	0%	10%
Målsryd kyrka	99 863	92 931	271	6%	5%
Prästgården	156 663	182 101	437	9%	9%
Rångedala FH	112 991	106 311	492	7%	5%
Rångedala kyrka	138 047	100 495	657	8%	5%
Stationsvägen	290 029	225 617	266	17%	11%
Toarp FH	399 664	262 811	823	24%	13%
Toarp kapellet	80 000	91 715	282	5%	5%
Toarp kyrka	98 395	132 550	513	6%	7%
Äspered FG	95 525	96 956	510	6%	5%
Äspered kyrka	137 297	140 380	423	8%	7%
Totals umma	1 679 769	1 964 498	6 145	100%	100%

Procentuell fördelning av fastighetskostnader 2022

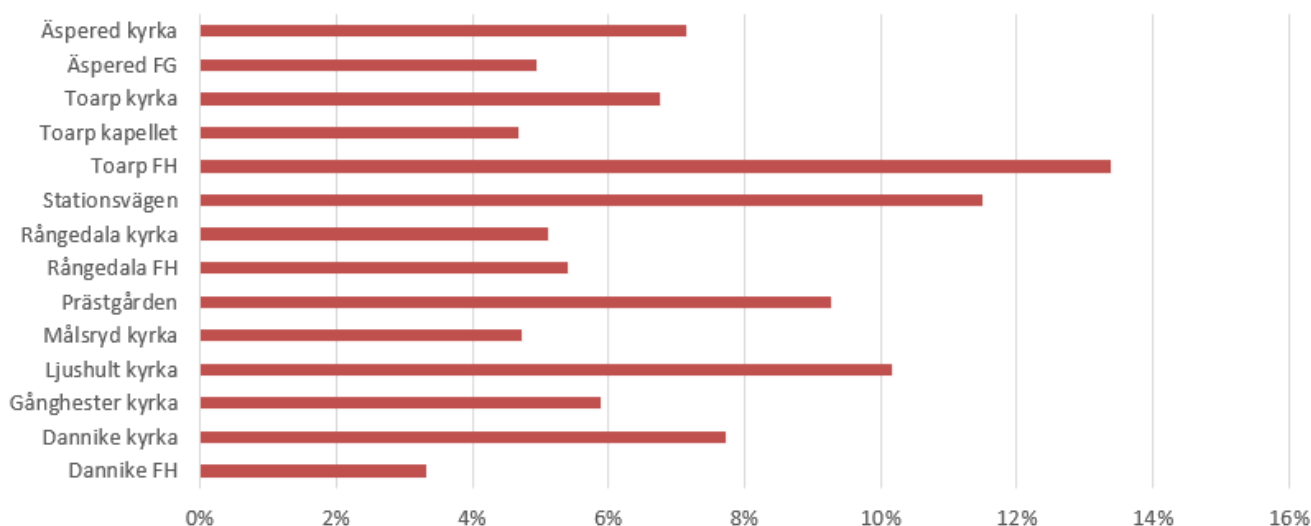

Diagram 3. %-fördelning per fastighet av totala kostnad (åtgärder fördelade efter livstid)

Driftskostnaderna fördelar sig procentuellt relativt lika mellan lokalerna med i storleksordningen 5-7 procent av totalen. De lokaler som sticker ut i den raka fördelningen är Toarps FH, Prästgården och Stationsvägen samt kyrkorna med direktverkande el – Ljushults kyrka, Dannike kyrka, Äspered kyrka och Toarps kyrka. Noteras skall att Toarps FH dras med mer kostnader p g a ”belastning” från gemensamt vaktmästeri (denna del skall egentligen föras över till begravningsverksamheten), Stationsvägen har ingen underhållskostnad utan enbart en rak hyra. Ljushults kyrka belastas av en del uppstartskostnader i storleksordningen 25 000 kronor, dras dessa bort landar den på samma driftskostnad som Dannike kyrka. Toarps kyrka ligger högt i kostnad för 2022 främst p g a värmning för att få bort fukt efter renoveringen av fasaden, hög drift trots bergvärme, men beroende på kvarvarande fukt i väggar.

Det är viktigt med ”kyrklig” närvaro och aktivitet på de respektive orterna – detta måste finnas med i beaktande. Samtidigt behöver vi vara medvetna om vad närvaron på orten kostar. Skulle vi hamna i en diskussion där vi måste göra prioriteringar så kommer kombinationen av antal besökande och

driftskostnader samt antal samlingar ställda mot driftskostnader långsiktigt vara intressant. Med detta som grundtanke kommer här en sammanställning över kostnad/besökare samt kostnad/samling på respektive huvudfastighet/huvudlokal.

Tabell 5. Beräknade nyckeltal per fastighet (kostn/besökare, kostn/aktivitet, kostn/m2/år)

Rapporterade antal besökare och antal aktiviteter / fastighet - beräkning av nyckeltal

Notera att 2021 var ett pandemi-drabbat år

Kostnad / fastighet (kostn. f. åtgärder fördelat efter livstid)

Radetiketter	Kostnad / besökare		Kostnad / aktivitet		Kostnad / m2 / år	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Dannike FH	-	71	-	648	-	128
Dannike kyrka	-	83	-	2 234	-	488
Gånghester kyrka	42	57	427	558	207	336
Ljushult kyrka	-	187	-	5 549	-	659
Målsryd kyrka	104	60	1 783	1 630	368	343
Prästgården	-	-	-	-	358	417
Rångedala FH	189	113	1 345	1 208	230	216
Rångedala kyrka	79	22	1 569	1 092	210	153
Stationsvägen	219	48	2 028	568	1 090	848
Toarp FH	90	100	1 101	592	486	319
Toarp kapellet	56	28	816	599	284	325
Toarp kyrka	31	73	553	4 418	192	258
Åspered FG	29	20	391	266	187	190
Åspered kyrka	158	52	4 577	3 265	325	332
Snittberäkning:	<i>Snitt/besök:</i>	60	<i>Snitt/akt:</i>	944	<i>Snitt/m2:</i>	320

Väger vi nu in kostnader mot antal aktiviteter så ser vi att på grund av låg mängd aktiviteter så sticker i fallande ordning Ljushult kyrka, Åspered kyrka, Dannike kyrka och Målsryds kyrka ut gällande kostnad/aktivitet. Toarps kyrka renoverades under 2022, därav hög siffra, mer rättvisande tal från 2021.

Ser vi i stället på kostnad/besökare efter att ha vägt in antal besökare i olika aktiviteter så kan konstatera att Ljushults kyrka och Rångedala FH är de som sticker ut i denna sammanställning. Toarps FH ligger också högt men förklaras i huvudsak av bärandet av kostnader för vaktmästeriet (begravningsverksamhet).

Begravningsverksamhet

Byggnader och kostnadsstruktur för begravningsverksamheten analyseras närmare i nästa steg (sannolikt våren 2026).

Analyser ur olika perspektiv

Till grund för upprättandet av åtgärdsplanen har ytterligare analyser gjorts av byggnadernas kostnader, utnyttjande, kulturvärden, ändamålsenlighet, tekniska status och energianvändning. Resultatet av analyserna sammanfattas i tabell 5 och beskrivs i detta avsnitt.

Tabell 6. Analysresultat per fastighet ur olika perspektiv (total kostn/år, yta, antal besökare, antal samlingar)

Rapporterade antal besökare och antal aktiviteter / fastighet - beräkning av nyckeltal

Notera att 2021 var ett pandemi-drabbat år

Kostnad / fastighet (kostn. f. åtgärder fördelat efter livstid)

Radetiketter	Total kostnad /år		Yta m2	Antal Besökare		Antal samlingar		Snitt/samling	
	2021	2022		2021	2022	2021	2022	2021	2022
Dannike FH		65 430	513		924		101	-	9
Dannike kyrka		151 903	311		1 838		68	-	27
Gånghester kyrka	71 295	115 546	344	1 685	2 018	167	207	10	30
Ljushult kyrka		199 752	303		1 067		36	-	30
Målsryd kyrka	99 863	92 931	271	963	1 546	56	57	17	27
Prästgården	156 663	182 101	437						
Rångedala FH	112 991	106 311	492	599	940	84	88	7	11
Rångedala kyrka	138 047	100 495	657	1 741	4 595	88	92	20	50
Stationsvägen	290 029	225 617	266	1 325	4 722	143	397	9	12
Toarp FH	399 664	262 811	823	4 432	2 641	363	444	12	6
Toarp kapellet	80 000	91 715	282	1 435	3 263	98	153	15	21
Toarp kyrka	98 395	132 550	513	3 149	1 805	178	30	18	60
Åspered FG	95 525	96 956	510	3 279	4 961	244	365	13	14
Åspered kyrka	137 297	140 380	423	867	2 687	30	43	29	62
Totalsumma	1 679 769	1 964 498	6 145	19 475	33 007	1 451	2 081	13	16

Fastighetskostnader

Kyrkobyggnader

52 procent av församlingsverksamhetens fastighetskostnader gäller kyrkobyggnader. År 2022 kostade kyrkobyggnaderna 1 025 000 kronor. De aktiviteter som utförts som underhåll är då utfördelade över 10 år.

Fastighetskostnad per kvadratmeter

Kostnaden per kvadratmeter i kyrkobyggnaderna ligger för 2022 på 330 kronor, Med variation från 659 kronor / m2 för Ljushults kyrka ned till den lägsta kostnaden på 153 kronor/m2 för Rångedala kyrka (vår största kyrka). Komplet redovisning visas i nedre tabellen i bilaga 3.

Fastighetskostnad per sammankomst

Fastighetskostnaden per sammankomst i kyrkobyggnaderna varierar från 5 549 kronor i Ljushults kyrka ned till ca 550 kronor i Toarps kyrka eller Gånghester kyrka. Åspered församlingsgård ligger på 266 kronor per sammankomst.

Givetvis präglas kostnaden per sammankomst mycket av aktivitetsnivån i lokalen ifråga men det är också stort inflytande från nivån på generell driftskostnad.

Komplet redovisning visas i tabellform i bilaga 3.

Församlingshem och övriga verksamhetslokaler

38 procent av församlingsverksamhetens fastighetskostnader gäller församlingshemmen inklusive Stationsvägen. År 2022 kostade dessa byggnader och lokaler 757 000 kronor. De aktiviteter som utförts som underhåll är då även här utfördelade över 10 år

Fastighetskostnad per kvadratmeter

Kostnaden per kvadratmeter i församlings-/verksamhetslokaler ligger för 2022 på 291 kronor, Med variation från 848 kronor / m2 för Stationsvägen ned till den lägsta kostnaden på 128 kronor/m2 för Dannike församlingshem.

Komplett redovisning visas i nedre tabellen i bilaga 3.

Fastighetskostnad per sammankomst

Fastighetskostnaden per sammankomst i församlings-/verksamhetslokaler varierar från 1 208 kronor i Rångedala församlingshem ned till ca 266 kronor i Äspereds Församlingsgård.

Givetvis präglas kostnaden per sammankomst mycket av aktivitetsnivån i lokalen ifråga men den får också stort inflytande från nivån på generell driftskostnad för aktuell fastighet.

Komplett redovisning visas i tabellform i bilaga 3.

Kontor och administrationsbyggnad (Prästgården Toarp)

10 procent av församlingsverksamhetens fastighetskostnader gäller Prästgården i Toarp där alla kontor finns samlade. År 2022 kostade denna byggnad (inklusive sidobyggnader) 182 000 kronor.

Fastighetskostnad per kvadratmeter

Kostnaden per kvadratmeter i Prästgården ligger för 2022 på 417 kronor, att jämföra med snittet över alla byggnader som ligger på 320 kronor / m2 eller mer specifikt med Toarps församlingshem som ligger på 319 kronor för samma period.

Lokalnyttjande

Inför upprättandet av lokalförsörjningsplanen har lokalnyttjandet analyserats och det visar sig att hälften av byggnaderna används för aktivitet (rapporterad/bokad aktivitet) mindre än 1 dag i veckan, i vissa fall förekommer 2 aktiviteter på samma dag men 6 av 7 dagar står lokalen tom.

Tre av fjorton lokaler nyttjas mellan 5 – 7 dagar/aktiviteter i veckan. Det är Toarps Församlingshem, Äspereds Församlingsgård och Prästgården i egenskap av kontorsarbetsplats för personalen. Sammanställningen avser rapporterade aktiviteter under 2022.

Lokalutnyttjandet redovisas närmare i föregående avsnitt "Beskrivning av fastighetsbeståndets användning", sida 18.

Ändamålsenlighet

Inför upprättandet av lokalförsörjningsplanen har en bedömning gjorts av lokalernas ändamålsenlighet för nuvarande och framtida verksamheter.

Generellt noteras att de redovisade "huvudlokalerna" på våra sju orter är av god status och ändamålsenliga för den typ av verksamhet som bedrivs.

Gällande arbetsplatsutformning för vaktmästeriet har det funnits flera brister gällande arbetsmiljö men dessa är alla under åtgärd och kommer vara ändamålsenliga från och med 4:e kvartalet 2024 (tillbyggnad av Toarps FH/vaktmästeri).

Teknisk status

I samband med upprättandet av lokalförsörjningsplanen har en granskning gjorts för att ta reda på om det finns byggnader som inte uppfyller lagar och myndighetskrav riktade mot fastighetsägaren och/eller arbetsgivaren. Granskningen är gjord av arbetsgruppen och redovisas i form av en helhetsbedömning per byggnad enligt följande kategoriindelning:

Kategori 1 = god teknisk status

Kategori 2 = brister i byggnadernas grundsystem, installationer eller ytskikt, behov av åtgärder inom tio år

Kategori 3 = uppfyller ej lagar och myndighetskrav, kräver åtgärder inom tio år

Bedömningen per byggnad redovisas i bilaga 5.

Någon uppföljning av kyrkofullmäktiges mål för lokalförsörjningen som rör materialval och teknisk livslängd har inte gjorts i lokalförsörjningsplanen. Dessa mål följs upp av fastighets och kyrkogårdsutskottet i samband med årlig översyn av fastigheterna.

Kyrkobyggnader

Granskningen av kyrkobyggnadernas tekniska status med avseende på grundsystem och installationer bygger på befintliga vård- och underhållsplaner.

Alla kyrkobyggnader hamnar i kategori 1 och uppfyller alltså gällande lagar och myndighetskrav.

Församlingshem och övriga verksamhetslokaler

Församlingshemmen har relativt god teknisk status. Underhållsplanen innehåller en del medelstora åtgärder för de närmsta tio åren. De största underhållsbehoven finns i Dannike och Rångedala församlingshem, som hamnar i kategori 2.

Begravningsverksamhetens byggnader

Mikaelskapellet med tillhörande bårhus byggdes till och om för 6 år sedan och uppfyller sedan dess myndighetskraven när det gäller tillgänglighet. Vidare så har en ny vaktmästeribyggnad färdigställt under 2023 som fyller behoven för den yttre servicen för begravningsverksamheten. Det finns ett antal orts-lokala ”gamla” vaktmästeribyggnader vars existens behöver utvärderas och kanske ifrågasättas.

Energi och miljö

Enligt kyrkofullmäktiges mål för lokalförsörjningen ska all energi vara förnybar/miljömärkt senast 2025. Församlingen ska ha uppnått klimatneutralitet senast år 2030.

Redan för tioalet år sedan investerades det i bokningsstyrd uppvärmning av de flesta av våra lokaler – detta har hjälp till att förbättra församlingens driftsekonomi.

Den genomsnittliga energianvändningen för kyrkor i Sverige låg 2022 på 139 kWh per kvadratmeter medan kyrkorna i Toarp ligger som högst på ca 110 kWh, och då är det våra ”sämsta kyrkor” med direktverkande el, våra ”bättre” ligger på runt 80 kWh. Detta tack vare JEFF-styrningar i kombination med berg- eller jordvärmepumpar.

Genom förbättrad användning av systemen samt optimering av befintliga värmeanläggningar så hålls totala förbrukningen på en utveckling som går i rätt riktning, även så att ytterligare besparingar kommer kunna göras över tid framåt.

Flera av byggnaderna har fortfarande direktverkande el. Byte av energisystem till bergvärme är ofta en önskan men inte alltid rimligt eller möjligt.

Tabell 7. Jämförelse Toarps energiförbrukningar med snitt för landet

Fastighet	yta m ²	Toarp 2022 kWh/m ² /år	Energimyndigh. Snitt i landet	Typ av lokal
Gånghester kyrka	344	114	139	Kyrkor/kapell
Målsryd kyrka	271	111	139	Kyrkor/kapell
Prästgården	437	245	110	Kontor o förvaltning
Rångedala FH	492	85	131	Övrig lokal
Rångedala kyrka	657	39	139	Kyrkor/kapell
Toarp FH & kapelle	1105	88	131	Övrig lokal
Toarp kyrka	513	81	139	Kyrkor/kapell
Äspered FG	510	60	131	Övrig lokal
Äspered kyrka	423	113	139	Kyrkor/kapell

Sammanfattning om energiförbrukningar:

- Generellt ligger vi bra till med låga förbrukningar. ”Best in class” Rångedala kyrka
- **Prästgården** ligger högt jämfört landets snitt på kontor.
- **Gröna** ligger bra till, betydligt under snittet för landet
- **Svarta** tal – ”samma storlek” eller en del under snittet på landet

Förutsättningar framåt – ekonomi och redovisningsprinciper

Både intäkter och kostnader kommer att variera över tid och inom planperioden därav bör det vara klokt att sätta upp en form av procentuellt mål för fastighetskostnader.

I nuläget ligger kostnaden för församlingsverksamhets fastigheter på ca 27-30% av intäkten. Det långsiktiga målet bör vara att kunna ligga på storleksordningen 25%. Förutsättningen för långsiktig drift är sannolikt att större renoveringar eller åtgärder bokförs med fördelningsnycklar så att kostnader för åtgärder sprids över åtgärdens planerade livstid eller åtminstone 10 år.

För att långsiktigt kunna minska vår procentuella driftskostnad bör alla större åtgärder som görs (förutom rent underhåll) ha som huvudfokus att långsiktigt minska vår driftskostnad.

6. Beskrivning av byggnader och anläggningar

I det nedanstående beskrivs de huvudbyggnader som församlingen har behov av och bygger sin verksamhet runt – byggnader som är ”verksamhetsdrivande”. För varje byggnad redovisas tekniska grundfunktioner samt behov av eventuella åtgärder (varav en del redan planerade och även beställda).

Dannike Församlingshem (D01) – planerade / behov av åtgärder

Dannike församlingshem har kommit in i fastighetsbestånd i samband med förändrad församlingsindelning med start 2022. Församlingshemmet används relativt lite men är en viktig bas för verksamhet i Dannike och en byggnad värd att underhålla för att kunna utveckla verksamheten på orten.

Under slutet 2023 byts den gamla ventilationen ut till en helt ny med effektiv värmeåtervinning. Byggnaden är utrustad med effektiv jordvärmeanläggning samt vattenburen värmedistribution i byggnaden. Energieffektiv anläggning med relativt låg energiförbrukning – eventuellt kan övervägas att installera JEFF-styrning för att minska energiförbrukning ytterligare p g a den relativt låga nyttjandet av lokalen.

Byggnaden som sådan har förutom den ventilation som nu bytts ut ett underhållsbehov vad gäller främst söderfasaden samt fönster på densamma, men en renovering/uppfräschning av hela fasaden är befogad inom närmsta planeringsperioden.

Grov uppskattning av kostnad ca 1 milj kronor.

Parallellt kommer utomhusmiljön att kompletteras med en berså på baksidan in mot skogen (nordväst-läge) som finansieras med distriktets egna medel som stammar från en testamentsgåva.

Bild 1. Dannike församlingshem

Dannike kyrka – (D02) planerade / behov av åtgärder

Dannike kyrka har kommit in i fastighetsbestånd i samband med förändrad församlingsindelning med start 2022. Dannike kyrka är fastighetsbeståndets äldsta byggnad och en byggnad värd att underhålla.

Under 2023 har kyrkan temperaturstyrning uppdaterats till senaste status på JEFF-styrningen, även med styrning av separat avfuktare. Byggnaden har enbart direktverkande el, men förväntas kunna spara stor del av förbrukningen med hjälp av den uppgraderade avfuktningen samt den förbättrade temperaturstyrningen. Åtgärder har införts under senare delen av 2023.

Underhållsbehovet som återstår i närtid är behandling med tjära för den separata klockstapeln(D03). Planerat till våren/försommaren 2024.

Bild 2. Dannike kyrka

Gånghester kyrka (G07) – planerade / behov av åtgärder

Gånghester kyrka fungerar även som församlingshem, den används relativt lite men är en viktig bas för verksamhet i Gånghester och en byggnad värd att underhålla för att kunna utveckla verksamheten på orten.

Under 2023 har byggnadens värmesystem bytts ifrån olja till en ny bergvärmepump vilken tillsammans med temperaturstyrning från JEFF-systemet kommer att minska energiförbrukningen betydligt. Byggnaden har vattenburen värmedistribution till alla utrymmen. Bergvärmepumpen installerades under augusti/september 2023.

Fristående klockstapel (G08) har målats under 2023. Behov av ommålning troligen först ca 2033.

Bild 3. Gånghester kyrka

Ljushult kyrka – (L09) planerade / behov av åtgärder

Ljushult kyrka har kommit in i fastighetsbestånd i samband med förändrad församlingsindelning med start 2022. Ljushults kyrka är en träkyrka och en av fastighetsbeståndets äldre byggnader, en byggnad värd att underhålla trots sin låga nyttjandegrad.

Kyrkan har en värmestyrning som heter ROWS, vilket är en styrning liknande JEFF – men är i vårt fastighetsbestånd lite ”udda” och inte helt i linje med övriga fastigheter. Byggnaden har enbart direktverkande el.

Byggnaden målades under 2022 och kommer behöva målas igen ca 2032.

Taket består på långhuset av enkupigt tegel vilket är i behov av omläggning inom närtid. Tornet har bandslagen kopparplåt. Kostnad för tegelbyte (samt underbyggnad) grovt uppskattad till 0,4 miljoner.

Det kan övervägas att sätta in avfuktare för att hålla nere luftfuktigheten och därigenom kunna hålla en lägre underhållstemperatur i lokalen vilket ger lägre energiförbrukning för de direktverkande elementen. Vidare göra en utvärdering om eventuellt byte till JEFF för att ha enhetliga styrsystem att jobba med.

I långa loppet kan även bergvärme med vattenburna konvektorelement övervägas men då talar vi en investering på ca 0,6-0,7 miljoner (att jämföra med elkostnad på ca 60¢/år, som skulle sjunka till ca 15¢/år).

Bild 4. Ljushult kyrka

Målsryd kyrka – (M11) planerade / behov av åtgärder

Målsryd kyrka är en mindre kyrka i sten med vitmålad fasad. Låg nyttjandegrad.

Kyrkan har en värmestyrning med JEFF – och luftavfuktare som installerades under 2023, dock inte ännu integrerad med JEFF. Byggnaden har två luft/luft värmepumpar av äldre årgång (ca 10 år gamla) och därutöver direktverkande el. Det har under sista åren upplevts kallt i lokalen, vilket beror på att värmepumparna inte har gett tillräcklig effektivt värmetillskott.

Byggnaden målades under 2021 och kommer behöva målas igen ca 2030.

Taket på långhuset består av schiffer vilket lades om under 2020 och sannolikt behöver gås igenom igen ca 2035. Tornet har målad bandslagen plåt.

Utbyte av luft/luft värmepumparna är beställt och därmed under åtgärd (klart januari 2024). Integrering av luftavfuktaren kommer göras mot JEFF-styrningen. De kombinerade åtgärderna kommer bättra på inomhusklimatet samt minska energiförbrukningen.

Med tanke på lågt nyttjande bör utvärdering göras om möjligheter / intresse av samverkan med Equmenia-kyrkan och därmed samverkan även avseende lokaler.

Bild 5. Målsryd kyrka

Rångedala församlingshem (R13) – planerade / behov av åtgärder

Rångedala församlingshem används relativt lite men är en viktig bas för verksamhet i Rångedala och en byggnad värd att underhålla för att kunna utveckla verksamheten på orten.

Byggnaden är utrustad med luft/luft värmepumpar (2020) på båda våningsplanen samt direktverkande element. Byggnaden har JEFF-styrning och temperaturen styrs mellan 16 – 20 grader för att minska energiförbrukningen. Luft/luft värmepumparna behöver en inomhustemperatur om 16 grader för att utföra avfrostning effektivt och säkert.

Befintlig ventilation behöver bytas ut mot en med värmeåtervinning samt bättre totalfunktion än den nuvarande. Kostnad uppskattas till ca 0,4-0,5 miljoner.

I långa loppet kan även bergvärme med vattenburna konvektorelement övervägas men då talar vi en investering på ca 0,6-0,7 miljoner.

Byggnaden som sådan har förutom ventilationen inget annat större underhållsbehov under planeringsperioden.

Bild 6. Rångedala församlingshem

Rångedala kyrka – (R14) planerade / behov av åtgärder

Rångedala kyrka är församlingens största kyrka i sten med vitmålad fasad. Låg nyttjandegrad så kyrkan står med låg temperatur (10 grader) under långa perioder.

Kyrkan har en värmestyrning med JEFF. Byggnaden har en jordvärmeanläggning som är ca 15 år gammal, vattenburen värme via element som sedan kompletterats med Elementfläktar som ger god luftcirkulation och får jämn värme i hela rumsvolymen. Det är församlingens mest effektiva värmesystem vilket i kombination med den låga användningen ger bland de lägsta energiförbrukningarna i pastoratet.

Kyrktornet är i behov av putsreivering, långhuset av målning. Vidare behöver skiffertaket reoveras. Grov uppskattning av kostnad ca 5 – 6 miljoner. KAE-bidrag är sökt, åtgärd planeras till 2024. KAE-bidrag är sökt och beviljat. Ljudanläggning i behov av utbyte/uppdatering ca 0,3 miljoner.

Bild 7. Rångedala kyrka

Toarps församlingshem (T18) – planerade / behov av åtgärder

Toarps församlingshem används mycket med olika former av verksamhet. Byggnaden inrymmer personalutrymmen för vaktmästeriet och är under tillbyggnad för att motsvara behoven för personalmängden och verksamhetsvolymen.

Byggnaden är 30 år gammal och har i viss mån haft eftersatt underhåll, men detta har hämtats upp till merparten under åren 2021-2023 avseende utbyte av ventilation, uppdatering och rensning av golvvärmsystem samt utvändig målning. Viss fuktproblematik har förekommit i fasadens nederkanter men detta är också åtgärdat inför målningen av fasaden.

På grund av hög användning på många dagar i veckan så hålls värmen jämnt på 19-20 grader. Ventilationen med värmeåtervinning körs enligt schema som passar verksamheten.

Med den kompletterande tillbyggnaden kommer den nya totala byggnaden fylla både arbetsmässiga samt miljömässiga krav. I samband med tillbyggnaden byts även jordvärmepumpen samt den direktverkande varmvattenberedaren till att i stället värmas med den nya effektivare jordvärmesystemet. Betydande energibesparing kommer märkas.

Utbyte av diskmaskin är befogat. Slipning samt inoljning av bänkskivor om uppfräschning önskas, vidare en slipning och lackning av golv i kyrksal (efter att funktionen av korrigeringen för golvsvällning har verifierats).

Diskussioner förs om att installera solceller på markstativ söder om utbyggnad för vaktmästeriet. Anläggningen planeras då ge ca 50 % av totala energibehovet på årsbasis.

Byggnaden som sådan har förutom det ovannämnda inget annat större underhållsbehov under planeringsperioden.

Nedervåningens barnlokaler används i dagsläget som en viktig alternativlokal till den stora samlingslokalen på övervåningen som ofta är bokad för minnesstunder och annat. Flexibel användning är viktig för anpassningsmöjligheter till verksamheten nu och i framtiden.

Bild 8. Toarps församlingshem

Toarp kapellet (T19) – planerade / behov av åtgärder

Mikaelskapellet används mycket, även för annat än begravningsverksamhet. Veckomässor och andra former av mindre samlingar är uppskattade verksamheter i den nyligen ombyggda lokalen.

Inget större behov av ändringar eller åtgärder under planeringsperioden.
Sannolikt utvändigt målning rund ca 2035.

Bild 9. Toarp kapell - Mikaelskapellet

Toarp vaktmästeribyggnad (T20) – planerade / behov av åtgärder

Vaktmästeribyggnaden är nyuppförd och tagen i bruk tidigt 2024. Byggnaden inrymmer arbetsutrymmen och förvaring/lagring för vaktmästeriet och är dimensionerad och byggd för att motsvara behoven för personalmängden och verksamhetsvolymen i församlingen.

Den nya byggnaden uppfyller alla ålagda miljökrav utifrån att området ligger i direkt närhet till ett vattenskyddsområde. Krav som innan nybyggnationen varit svåra att uppfylla.

Taket planeras förses med solceller våren 2024. Solcellerna beräknas generera ca 50% av totalbehovet för de anslutna byggnaderna (Församlingshemmet, Mikaelskapellet och vaktmästeribyggnaden).

Inget större behov av ändringar eller åtgärder under planeringsperioden.

Bild 10. Toarp vaktmästeribyggnad

Toarp kyrka – (T21) planerade / behov av åtgärder

Toarp kyrka är församlingens utvändigt senast renoverade kyrka i sten med Kinnekulle-kalkat (beige) kyrktorn och långhus målat i samma kulör. Långhusets koppartak fick bytas helt på södersidan, norrsidan har restaurerats bitvis. Relativt hög nyttjandegrad.

Kyrkan har en värmestyrning med JEFF. Byggnaden har en bergvärmeanläggning som är ca 5 år gammal (2019), vattenburen värme via konvektorelement som under uppvärmning kompletteras med effekt från den gamla centralfläkten. Fläktarna ger god luftcirkulation och får jämn värme i hela rumsvolymen.

Ljudanläggning är utbytt under 2023.

Bild 11. Toarp kyrka

Prästgården – (T23) planerade / behov av åtgärder

Prästgården i Toarp är församlingens pastorsexpedition och huvudsakliga kontorsbyggnad.

Den tidigare bostaden har i ett antal steg under många år byggts till och omvandlats från bostad till expedition och kontorsbyggnad. Den gamla stenbyggnaden värms med en pelletspanna som under senare tid kompletterats med automatisk shuntstyrning (styrd på innertemperatur). Byggnaden saknar mekanisk ventilation vilket egentligen är ett krav för att få vara en arbetsplats enligt svensk lagstiftning och dess ArbetsplatsFöreSkrifter (AFS).

Under 2022 så var Prästgården vår energimässigt näst dyraste byggnad (efter Toarps FH – som även inkluderar Mikaelsskapellet på samma mätare). Den installerade shuntstyrning innebär en betydande besparing men ändå är det en hög energiförbrukning för byggnaden, ca 100 000:- / år. Den nuvarande pelletspannan och brännaren kan leva kanske 5-10 år.

En eventuell ny bergvärmeanläggning ligger kostnaden sannolikt på ca 0,5-0,6 miljoner kronor. Dessutom osäkerheten med ventilationsanläggning. Vid beslut om installation så ligger kostnad på ca 1,1 – 1,2 miljoner. Därtill kommer sannolikt byte av tak på lågdelen (gamla tillbyggnaden) inom några år med ca 0,4 miljoner.

Totalt investeringbehov på ca 2 - 2,2 miljoner kronor i närtid. Ändå med en framtida driftskostnad på ca 30-35' kronor/år (då baserad på bergvärme).

Här behövs en allmän eftertanke. Hur skall vi agera långsiktigt?

Bild 12. Toarp prästgård

Äspered FG – (Ä29) planerade / behov av åtgärder

Äspereds församlingsgård ägs av Toarps församling och EFS i Äsperedsbygden till lika delar. Inrymmer Samarbetskyrkans verksamhet som även kompletteras med Äspereds kyrka vid större högtider. Byggnaden uppfördes 2009 och målades om utvändigt 2022.

Vattenburen golvvärme värms av luft/vatten värmepumpar. På grund av hög användning på många dagar i veckan så hålls värmen jämnt på 19-20 grader. Ventilation med värmeåtervinning körs enligt schema som passar verksamheten.

Diskussion förs om eventuell solcellsinstallation på mittskeppets övre del.

Sannolikt utvärdig målning
rund ca 2032.
Eventuellt takbyte (papptak)
runt ca 2035.

Inget större behov av
ändringar eller åtgärder
under närmsta
planeringsperioden.

Bild 13. Äspered församlingsgård

Äspered kyrka – (Ä31) planerade / behov av åtgärder

Äspered kyrka är en kyrka i sten med vitmålad fasad och schiffertak. Låg nyttjandegrad.

Kyrkan har en värmestyrning med JEFF – och luftavfuktare som installerades under 2023, dock inte ännu integrerad med JEFF. Kyrkan har enbart direktverkande el.

Byggnaden målades under 2020 och kommer behöva målas igen ca 2030.
Taket består av schiffer vilket kommer behöva läggas om, KAE är sökt för åtgärd under 2024 och sannolikt behöver gås igenom igen ca 2039.

Det föreligger relativt stora behov av åtgärder på stödmurar och stenmurar, åtgärder som är KAE-berättigade men samtidigt ändå kostsamma.
Sannolikt planlägges åtgärder till ca 2026-27.

Integrering av luftavfuktaren kommer göras mot JEFF-styrningen. Samtal om alternativa energisystem förs men inga beslut tagna.
Vattenburen värme drivet av bergvärmepump mest sannolikt. Kyrkan hålls kall stor del av året – huvuddelen av verksamheten hålls i församlingsgården.

Ytterligare utvärdering bör göras av effekterna med avfuktare i kombination med förfinad värmestyrning innan beslut om annat värmeslag för minskad energiförbrukning.

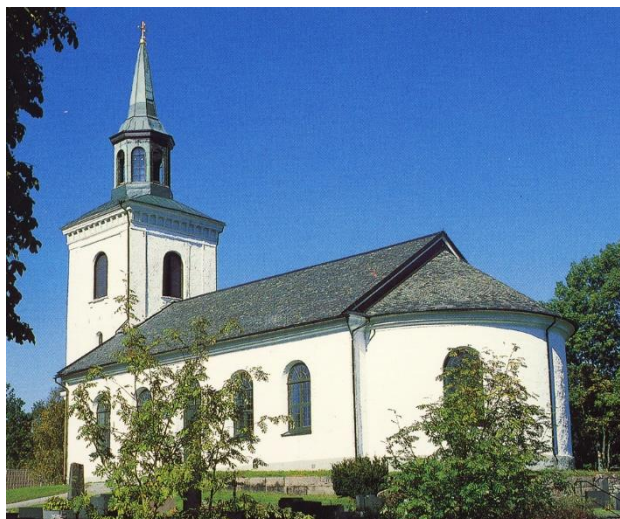

Bild 14. Äspered kyrka

Sammanfattning

Fortsatt fokus på aktivitet i sju samhällen

Målsättningen enligt församlingsinstruktionen är att ha verksamhet och därigenom närvaro i församlingens sju orter. Detta förutsätter lokaler i någon form antingen hyrda eller ägda.

Önskan är att vidmakthålla aktiviteter och besökstal på de orter där verksamheten är livaktig.

Det finns utmaningar med att få igång och väcka liv i orterna med mindre aktivitetsnivåer och låga besökstal. Församlingen behöver därför tillhandahålla bra mötesplatser med rimlig ekonomi på varje ort.

Optimerings- och besparingsaktiviteter pågår främst inom energi- och underhållsområdet, vilka båda är de största kostnadspåverkande områdena. Kostnadsandelen för fastigheter är i nuläget inom rimliga ekonomiska ramar – men det finns fortsatt utrymme för förbättringar och långsiktiga besparingar för total driftskostnad. Här finns också en målsättning att nå klimatneutralitet enligt Agenda 2030.

Överkapacitet på lokaler?

Vid analysen framkommer att nyttjandet av flera ägda lokaler är låg med 1 – 2 aktiviteter / dagar i veckan. Detta kan givetvis ses som en ren överkapacitet men föreslås att istället betraktas som en möjlighet att utveckla verksamhet och närvaro på orten.

Det fokus vi måste hålla är att optimera driften och hålla så låg kostnadsbild som möjligt. Samtidigt skall vi vidmakthålla en rimlig underhållsstatus och en trevlig inbjudande miljö, men inte ”överarbeta” underhållet.

Trots totalt sett överkapacitet på lokaler behöver orten Aplared ses över – kyrkorådet har nu beslutat att hyra en lämplig lokal för att kunna bygga upp verksamhet med start sommar/höst 2024.

Kostnaderna inom kontroll – mål: långsiktigt minskad kostnad

Den successivt vikande medlemsutvecklingen för med sig minskade intäkter för församlingsverksamheten. Även om Toarp har en god ekonomi och bättre medlemstal än på många andra ställen i landet så är det vår uppgift att förvalta och förbättra vår kostnadsmassa för fastighets- och lokaldrift vilket skall ses som redskap för att utföra uppdraget i vår byggd.

Kostnader för större renoveringar eller investeringsförbättringar bör bokföras så att kostnaderna belastar över förbättringens beräknade livstid. För att jämna ut redovisad kostnadsbörda. Det långsiktiga målet för totala fastighetskostnader bör ligga på storleksordningen 25% av totala intäkter.

För att långsiktigt kunna minska vår procentuella driftskostnad bör alla större åtgärder som görs (förutom rent underhåll) ha som huvudfokus att minska vår driftskostnad.

Begravningsverksamheten förutsätts tills vidare ha täckning för sina kostnader under planperioden, även om viss omfördelning från församlingsverksamheten kommer att göras.

Åtgärdsplan och konsekvensanalys

I kapitlet redovisas åtgärdsplanen för åren 2024-2035. Åtgärdsplanen bygger på en samlad bedömning och prioritering av de behov och åtgärder som identifierats under utrednings- och planeringsarbetet.

I kapitlet redovisas en sammanfattning av planerade samt en kort beskrivning av varje åtgärd med motiveringar och förväntade konsekvenser.

Åtgärderna har värderats och prioriterats av representanter för församlingens fastighets- och kyrkogårdsutskott och för kyrkorådet. Presentation har gjorts för utskott och kyrkoråd där beslut har fattats om framläggande för kyrkofullmäktige inför fastställande av lokalförsörjningsplanen.

Planerade åtgärder

Vid upprättandet av åtgärdsplanen har följande mål och förutsättningar prioriterats:

- Församlingen ska kunna utföra den grundläggande uppgiften och övriga uppgifter i ändamålsenliga lokaler på varje ort med en långsiktigt hållbar resursanvändning.
- Arbetet bland barn och unga är prioriterat.
- Årskostnaden för församlingsverksamhetens mark, byggnader och anläggningar bör i genomsnitt motsvara högst 25 procent av församlingsverksamhetens årliga intäkt.
- Målet är att genomsnittlig årskostnad skall närma sig 20 procent under planperioden.
- Sammanställd "TODO-lista" för Fastighets- och kyrkogårdsutskottet skall beaktas i totalvärdering av budget och planering.
- De under 2023 utarbetade "Vård och underhållsplaner" som gjorts för våra kyrkobyggnader skall efterlevas och hållas aktuella för att vårda våra kyrkor rätt samt värdesäkra den investering som gjorts i utarbetandet av planerna. Fokus hålles på nödvändiga akuta åtgärder samt att 2 kyrkor blir komplett genomgångna årligen. Hela beståndet skall planmässigt vara uppdaterat var tredje år.

Tabell 8. Åtgärdsplan för åren 2024-2035 inklusive övriga uppkommande planmässiga underhållsbehov.

Åtgärdsplan (Grön kommer från denna LFP, Blå från Vård och Underhållsplan, övriga normalt "löpande underhåll")			
Byggnadsverk	Åtgärd	Klart år	Genomförande Status april 2024
Lokal Aplared	Utveckla tillgänglig lokal för att börja bygga upp verksamhet på orten.	2024	Beslut att hyra lokal
Klockstapel Dannike	Takrenovering samt behandling med tjära	2024	Planerat
Dannike FH	Renovering av hela fasaden, utbyte av fönster och fasadbeklädnad södervägg	2024	

(Forts.) Byggnadsverk	Åtgärd	Klart år	Genomförande Status april 2024
Toarp, Dannike, Rångedala, Äspered	Utreda plan för rivning av lokala små sidobyggnader – prioriteringslista för åtgärd när underhållsbehov uppstår.	2024	
Äspered Kyrka	Noggrann genomgång och utföra valda prioriterade åtgärder enligt Vård och Underhållsplan – notera uppdateringar	2024	
Ljushult Kyrka	Noggrann genomgång och utföra valda prioriterade åtgärder enligt Vård och Underhållsplan – notera uppdateringar	2024	
Äspered kyrka Rångedala FH Dannike kyrka Ljushult kyrka	Nya värmeanläggningar för byggnader med direktverkande el – prioritering enligt uppställning	2024 - 2029	
Toarp FH Äspered FG Rångedala FH Dannike FH	Solcellsanläggningar som en väg mot klimatneutralitet – prioritering enligt uppställning	2024 - 2027	
Prästgården	Utreda plan framåt för prästgårdens funktion och existens	2025	
Äspered kyrka	Renovering schiffertak 1 sida (KAE sökt)	2025	Planerad
Rångedala kyrka	Justering/omläggning av mur vid minneslund	2025	
Rångedala FH	Utbyte av ventilationssystem	2025	
Rångedala Kyrka	Noggrann genomgång och utföra valda prioriterade åtgärder enligt Vård och Underhållsplan – notera uppdateringar	2025	
Målsryd Kyrka	Noggrann genomgång och utföra valda prioriterade åtgärder enligt Vård och Underhållsplan – notera uppdateringar	2025	
Ljushult kyrka	Takrenovering/utbyte (KAE)	2026	

(Forts.) Byggnadsverk	Åtgärd	Klart år	Genomförande Status april 2024
Äspered kyrka	Renovering/omläggning stödmurar (+ev. uppfart), KAE berättigat	2026	
Toarp kyrka	Omläggning stenmur på Toarp nya (KAE)	2026	
Gånghester Kyrka	Noggrann genomgång och utföra valda prioriterade åtgärder enligt Vård och Underhållsplan – notera uppdateringar	2026	
Dannike Kyrka	Noggrann genomgång och utföra valda prioriterade åtgärder enligt Vård och Underhållsplan – notera uppdateringar	2026	
Toarp Kyrka	Noggrann genomgång och utföra valda prioriterade åtgärder enligt Vård och Underhållsplan – notera uppdateringar	2027	
Äspered kyrka	Ommålning	~2030	
Ljushult kyrka	Ommålning	~2032	
Äspered FG	Ommålning	~2032	
Klockstapel Gånghester	Ommålning	~2033	
Toarp kyrka	Ommålning långhus	~2034	
Målsryds kyrka	Kontroll/genomgång av tak	~2035	
Mikaelskapellet	Ommålning	~2035	
Äspered FG	Omläggning av tak (papp)	~2035	
Toarp FH	Ommålning	~2037	

Hyrd lokal för verksamhet i Aplared

Motivering

Det finns en uttalad önskan om att öka kyrkans närvaro i samhället. Församlingsinstruktionens intention är också att bygga upp en verksamhet som finns aktiv för alla orter som ingår i församlingen. Aplared är ett prioriterat område att lösa.

Åtgärd

Treårigt hyresavtal är tecknat gällande lokal som ligger centralt belägen i samhället och det blir en bas för att bygga verksamhet och engagemang på orten. Viktigt att ta hjälp med lokalt engagemang, ge stöttning och vägledning samt fördela erforderliga resurser.

Konsekvenser

Grunden för att bygga en verksamhet på orten är att det finns någonstans att vara. När lokalfrågan nu är löst blir nästa steg att lägga upp strategier och planer för att bygga upp en lokal verksamhet på orten.

Nya värmeanläggningar för byggnader med direktverkande el

Motivering

Även om optimeringsarbete utförs med befintliga anläggningar baserade på direktverkande el så kommer besparingen inte vara tillnärmelsevis så stor som man kan uppnå med värmepumpbaserade lösningar. I kombination med vattenburen värmedistribution kommer besparingar på upp emot 70-75% kunna göras (jämfört direktverkande el).

De anläggningar där vi har luft/luft-värmepumpar hålls ”låg-temperaturen” på 16 grader för att klara avfrostningen på värmepumpens utedel. Vid vattenburna system kan lågtemperaturen hållas runt 10-11 grader.

Investering ca 0,5 – 0,6 miljoner / anläggning

Åtgärd

Genomför ombyggnaden med färdigställande av en anläggning förslagsvis vart annat år. Allt klart senast 2031

Prioritera de olika fastigheterna Äspereds kyrka, Rångedala församlingshem, Dannike kyrka, Målsryds kyrka i nämnd ordning

Konsekvenser

Ombyggnaden innebär bättre möjligheter att nyttja låga temperaturer när lokalerna ej används och sedan snabbt och energieffektivt värma upp lokalen inför användning.

Rivning av lokala små sidobyggnader för minimerat underhåll

Motivering

Vid våra fastighetssyner som genomförs av Fastighets- och kyrkogårdsutskottet kan vi konstatera att församlingen har ett antal mindre byggnader med liten eller ringa användning men som kontinuerligt kräver olika former av underhåll (tak, målning, hängrännor mm). För att långsiktigt spara kostnader så bör dessa byggnader sättas på lägsta underhåll och i stället succesivt planeras för nedplockning/rivning. Byggnaderna visas på bild 20 samt bild 21 i bilaga 6.

Åtgärd

Utvärdera byggnad för byggnad om faktiskt absolut behov. Skapa därefter en prioritetlista för nedplockning av de aktuella byggnaderna som inte bedöms vara absolut nödvändiga.

Förslag på prioritetsordning för rivning (**senast** när underhållsbehov uppkommer):

1. D06 Dannike – Kyrkogårdsförråd (vid stenmur)
2. T28 Toarp – Vaktmästeribygnad (gammal, i svängen)
3. R16 Rångedala – Vagnlider (vid stenmur)
4. Ä33 Äspered – Gamla brandstationen
5. D05 Dannike – Förrådsbyggnad FH
6. L10 Ljushult - Vaktmästeriförråd

Utredningen bör vara klar senast under 2024.

Konsekvenser

Sparade kostnader och en snyggare, renare miljö.

Utvärdera eventuell avyttring av Prästgården, och placera expedition på annan plats

Motivering

Med tanke på den höga drifts- och kommande underhållskostnaden för prästgården skall det utvärderas om möjligheterna att flytta pastorexpeditionen samt kontor för präster, pedagoger, ungdomsledare och musiker till annan plats.

Utvärdera eventuella lokaliseringvinster som uppnås. Avyttring skulle innebära en driftskostnadsbesparing på ca 150' kronor/år. Omlokalisering torde till stor del kunna bli bekostad med intäkter av försäljning av prästgården (som tomter alternativt som projekteringsmark).

Enbart ”undvikande” av att byta värmekälla och installera ventilation kommer bekosta en stor del av kontorsflytten (motsvarar ca 2'' kronor). Skulle valet bli att behålla prästgården i fastighetsbeståndet och åtgärderna med värmekälla samt ventilation utföras så blir efter fördelning av investeringen över 20 år jämförelsebesparingen istället 250' kronor per år – dvs mer än 10 % av vår totala fastighetskostnad för församlingsverksamheten.

Åtgärd

Planera det nya kontoret efter modernt kontorstänk med flexibel möblering och nyttjande av samtalsrum i stället för stängda fasta kontor. Fasta kontor till den personal som har mycket tid på kontoret, övriga har flytande kontorsplatser med flyttbar personlig förvaring.

Sannolikt är det lämpligt med kontorsplats för diakoner i anslutning till Stationsvägen.

Förstudien bör vara klar senast 2025. I väntan på utredningen bör endast prioriterade underhållsåtgärder genomföras.

Konsekvenser

Förstudien är nödvändig för att få ett välgrundat underlag för val av fortsatt inriktning. Konsekvenserna om förstudien inte genomförs är att vi antingen riskerar att skjuta upp åtgärder som positivt kan bidra till församlingens utveckling och ekonomi eller att vi går vidare med en lösning som inte är optimal.

Konsekvenser för fastighetsbeståndet

Åtgärdsplanen innebär i viss mån en minskning av församlingsverksamhetens mängd av byggnader men den huvudsakligen prioriterade önskan om att ha fungerande och trivsamma lokaler på alla orter i församlingen är det avgörande målet.

Om beslut tages att avyttra prästgården samt den gamla vaktmästeribyggnaden i Toarp så minskar fastighetsbeståndet med ca 450-500 kvadratmeter mellan år 2024 och år 2035.

Det minskade fastighetsbeståndet, energioptimeringar och byten av värmekällor bidrar till både lägre energianvändning och lägre utsläpp. När solcellsanläggningar beslutas och kommer på plats så kommer församlingen kunna uppnå en årsvis klimatneutralitet m h a egenproducerad elenergi.

Konsekvenser för ekonomin

Åtgärdsplanen förväntas innebära en minskning av församlingsverksamhetens totala energiförbrukning i kWh och beroende på energiprisutvecklingen hoppas vi på att nå en total besparing i kostnader även om energipriserna skulle gå upp i rimlig grad.

De minskade kostnaderna kan till stor del tillskrivas uppdaterade värme- och ventilationsanläggningar samt rena energioptimeringar.

De effekter som redovisas här bygger på grova uppskattningar baserade på erfarenhetsvärden och antaganden.

Konsekvenser för verksamheten

Det förväntas inga betydande konsekvenser för verksamheten utöver den olägenhet som en flytt av kontor och liknande alltid kan innebära. Det är annars främst positiva effekter så som bra inomhusmiljö, bra yttre miljö och minskad total klimatpåverkan på grund av lägre energiförbrukning i kombination med egenproducerad el via solceller.

Fungerande fastigheter och lokaler gör att huvudfokus kan hållas på att utveckla och driva verksamhet för församlingen.

Konsekvenser för barn

En stor del av den totala verksamheten i församlingen riktar sig direkt till barn och unga eller dess familjer. Detta präglar generellt våra vägval och planer som rör både verksamheter och byggnader.

Den samlade bedömningen är att de åtgärder som följer av åtgärdsplanen inte har några negativa konsekvenser för barn, tvärtom positiva möjligheter. Församlingens målsättning är att skapa förutsättningar för att utveckla verksamheten och höja kvaliteten så att den blir mer attraktiv för barn och unga. Exempelvis kan nämnas utbyte av ventilation samt schemalagd drift av densamma kommer förbättra luftkvaliteten och miljön betydligt i Dannike församlingshem.

Vidare innebär satsningen på Stationsvägen att församlingen erbjuder en trygg miljö för barn som har behov av att kunna gå någonstans efter skolan. Där kan man t ex få hjälp med läxhjälp eller bara ha någonstans att vara. Lokalerna är redan anpassade för de aktuella åldersgrupperna.

Bilaga 1 – Rapporterade antal besökare och antal aktiviteter / fastighet

Svenska kyrkan, Toarps församling

Analysgrund lokalförörjningsplan 2023

Utskriftsdatum: 2023-10-05

Rapporterade antal besökare och antal aktiviteter / fastighet

Notera att 2021 var ett pandemi-drabbat år

Totalt antal besökare																																				
	Andakt - MUSIK		Andakt / Veckomässa		Barn / Ungdom, Kör / Grp		Begravning / Minnesstund		Dop / Dopkalas		Gruppsamling / Körövning		Gudstjänst - SKOLA		Gudstjänst / Andakt		Gudstjänst / Familjeandakt		Gudstjänst Storhelg		Konfirmation o mässa		Konsert/Gospelim./Adventssång		Retreat och pilgrimsvandring		Vigsel, Vigselgudstj.		Öppen gemenskapsverkh.		Övrigt Möte / Samling / Uth.					
Fastighet	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022				
Dannike FH				172		0		0		0		192																								
Dannike kyrka			19	201		251		231		191				489		80		31						82				148				448		30		
Gånghester kyrka	7		153	262	353	423	113		92	151	331	402		264	465	50	82	156											192	60	48	99				
Ljushult kyrka		114						32		76		22		150	186			42								77			226		108		34			
Målsryd kyrka	13	19	8	95	60	139	32	362	264	207	157	36			269	274	27	21	39	98								48	19	172	25	0				
Rångedala FH					271	409		0	40	0	214	62																	50	469	24					
Rångedala kyrka	209	178		63	137	1149	75	376	153	151	62	327		285	693	857	72	90	96	168		140	629		182		11	70	50	70	43					
Stationsvägen					249	747					147	544																	920	3426	9	5				
Toarp FH					30	195	349	80	323	20	2779	2184			116														575		260	162				
Toarp kapellet	24	29	305	636	381	506	173	513	43	680	95	156			502		29	10	41							40			25	41	40	91	299	39		
Toarp kyrka	51		10		180		537	148	570	89	183			245	615	625	81		156	52	85		182	499			194	81	221	66	84					
Åspered FG	10			226	1220	1431	120	45	80	43	395	244			928	705		42										10			463	2142	53	83		
Åspered kyrka	9	250	57		47	49	75	431	137	189	138	535		210	26	207			286	374							85	266			176	7				
Totalsumma	323	590	533	1301	2928	5421	1474	2238	1702	1837	4501	4895		890	2911	4310	230	262	669	962	225	629	232	833	40	82	325	880	2530	7425	852	452				

Totalt antal samlingar																																	
Fastighet	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
Dannike FH				27		2		6		29														8						13		16	
Dannike kyrka			1	7		6		7		5				21		2		2										2		12		3	
Gånghester kyrka	2		21	27	38	58	5		4	9	48	51		18	26	2		6	8									2	2	21	26		
Ljushult kyrka		3						1		3		6		1	8					1				1				4		2		6	
Målsryd kyrka	4	1	1	6	2	3	2	6	10	8	13	5		13	11	1	1	1	3				1	1				1	1	6	7	5	
Rångedala FH					54	36		5	2	3	24	37																1	7	3			
Rångedala kyrka	8	4		2	5	18	2	8	6	7	15	4		1	31	29	2	1	7	7		1	4		1		2	1	7	5	2		
Stationsvägen					26	101					37	65																	79	208	1	23	
Toarp FH					4	7	18	19	14	19	250	250			2															5	70	149	
Toarp kapellet	2	1	20	35	3	4	14	26	4	21	13	20			20		1	1	1							1		2	2	8	36	14	
Toarp kyrka	4		1		5		14	4	22	3	57			1	30	13	2		4	2		4		1	3		3	1	9	3	22		
Åspered FG	1			4	74	113	4	7	5	9	72	52			28	23		1										1		48	122	11	34
Åspered kyrka	1	1	1		3	2	1	9	6	7	6	6		1	3	4			5	5							2	3		5	2		
Totalsumma	22	10	44	75	214	376	60	93	73	102	535	530		4	125	155	7	6	24	29	5	4	2	6	1	8	10	14	154	393	175	276	

Bilaga 3 – Nyckeltal kostnader, antal besökare och antal aktiviteter / fastighet

Svenska kyrkan, Toarps församling

Analysgrund lokalförsojningsplan 2023

Utskriftsdatum: 2023-10-09

Rapporterade antal besökare och antal aktiviteter / fastighet - beräkning av nyckeltal

Notera att 2021 var ett pandemi-drabbat år

Kostnad / fastighet (kostn. f. åtgärder fördelat efter livstid)

Radetiketter	Total kostnad /år		Yta m2	Antal Besökare		Antal samlingar		Snitt/samling	
	2021	2022		2021	2022	2021	2022	2021	2022
Dannike FH		65 430	513		924		101	-	9
Dannike kyrka		151 903	311		1 838		68	-	27
Gånghester kyrka	71 295	115 546	344	1 685	2 018	167	207	10	10
Ljushult kyrka		199 752	303		1 067		36	-	30
Målsryd kyrka	99 863	92 931	271	963	1 546	56	57	17	27
Prästgården	156 663	182 101	437						
Rångedala FH	112 991	106 311	492	599	940	84	88	7	11
Rångedala kyrka	138 047	100 495	657	1 741	4 595	88	92	20	50
Stationsvägen	290 029	225 617	266	1 325	4 722	143	397	9	12
Toarp FH	399 664	262 811	823	4 432	2 641	363	444	12	6
Toarp kapellet	80 000	91 715	282	1 435	3 263	98	153	15	21
Toarp kyrka	98 395	132 550	513	3 149	1 805	178	30	18	60
Åspered FG	95 525	96 956	510	3 279	4 961	244	365	13	14
Åspered kyrka	137 297	140 380	423	867	2 687	30	43	29	62
Totalsumma	1 679 769	1 964 498	6 145	19 475	33 007	1 451	2 081	13	16

Omförd. av kostn. gjord till kapellet med 80' från FH

Notera: kostnader för vaktmästeri och kyrkogårdsförvaltning belastar Toarp FH - mer än vad det borde detta skall ses över och omfördelas i en framtid.

Notera: 2022 hölls Toarps gdstj i Rångedala och kapellet p g a renovering

Kostnad / fastighet (kostn. f. åtgärder fördelat efter livstid)

Radetiketter	Kostnad / besökare		Kostnad / aktivitet		Kostnad / m2 / år	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Dannike FH	-	71	-	648	-	128
Dannike kyrka	-	83	-	2 234	-	488
Gånghester kyrka	42	57	427	558	207	336
Ljushult kyrka	-	187	-	5 549	-	659
Målsryd kyrka	104	60	1 783	1 630	368	343
Prästgården	-	-	-	-	358	417
Rångedala FH	189	113	1 345	1 208	230	216
Rångedala kyrka	79	22	1 569	1 092	210	153
Stationsvägen	219	48	2 028	568	1 090	848
Toarp FH	90	100	1 101	592	486	319
Toarp kapellet	56	28	816	599	284	325
Toarp kyrka	31	73	553	4 418	192	258
Åspered FG	29	20	391	266	187	190
Åspered kyrka	158	52	4 577	3 265	325	332
Snittberäkning:	<i>Snitt/besök:</i>	60	<i>Snitt/akt:</i>	944	<i>Snitt/m2:</i>	320

Röd siffra: Tydligt över snittet

Grön siffra: Tydligt under snittet

Vi behöver fundera över prioriteringar för lokalerna med rödmarkerade tal.

Notera dock att vid lägre besöks-/antal samlingar ligger stor del av kostnader kvar (möjligen sjunker Drift)

Bilaga 4 – Energiförbrukning / fastighet, besparingar

Svenska kyrkan, Toarps församling

Analysgrund lokalförsörjningsplan 2023

Utskriftsdatum: 2023-10-05

TOTALER för fakturerade kostnader (utan nya fastigheter) för DRIFT - Hyra, el och värme

Kostnader ackumulerat YTD Aug

Radetiketter	Drift (hyra,el,värme)			
	2020	2021	2022	2023
Gånghester kyrka	38 397	41 320	57 260	56 652
Målsryd kyrka	21 398	31 683	32 747	34 383
Prästgården	48 921	59 553	53 585	54 781
Rångedala FH	66 222	43 605	46 393	42 443
Rångedala kyrka	40 226	42 248	29 815	26 893
Toarp FH	113 286	105 830	91 293	89 626
Toarp kapellet				
Toarp kyrka	43 698	41 593	37 545	30 679
Åspered FG	51 890	33 096	35 470	37 443
Åspered kyrka	62 303	59 401	54 410	44 677
Totalsumma	486 341	458 328	428 516	427 576

Energiförbrukning (kWh) YTD Aug

Summa av Motsv. El k Kolumnetiketter					
Radetiketter	2020	2021	2022	2023	
Gånghester kyrka	25 464	26 395	25 474	24 341	10%
Målsryd kyrka	11 347	19 833	20 014	17 979	7%
Prästgården	75 993	75 703	70 807	51 539	21%
Rångedala FH	30 737	23 439	26 711	21 321	9%
Rångedala kyrka	17 119	19 640	16 366	12 769	5%
Toarp FH & kapellet	72 708	73 017	62 427	58 897	24%
Toarp kyrka	21 523	25 918	25 326	17 378	7%
Åspered FG	19 212	17 028	19 193	19 531	8%
Åspered kyrka	24 745	34 447	28 990	22 219	9%
Totalsumma	298 849	315 420	295 309	245 973	
		6%	-6%	-17%	

Vi kan konstatera att förbrukningarna ackumulerat t o m Aug totalt sett går ned
Även om vi betraktar prognosen på helår så är det en förbrukningsminskning
Tabellerna visar total energiförbrukning med Olja och pellets omräknade till kWh

Hela år 2019-2022, 2023Aug

Fastighet / År	Drift (hyra,el,värme)				
	2019	2020	2021	2022	2023-08
Gånghester kyrka	13 009	41 998	46 243	61 135	56 652
Målsryd kyrka	25 266	30 681	42 037	41 306	34 383
Prästgården	106 015	85 194	92 786	102 292	54 781
Rångedala FH	103 759	90 402	74 321	80 469	42 443
Rångedala kyrka	56 056	57 511	66 715	49 223	26 893
Toarp FH	187 203	185 629	168 845	153 976	89 626
Toarp kapellet					
Toarp kyrka	73 969	66 245	66 586	66 095	30 679
Åspered FG	70 279	76 415	59 567	60 362	37 443
Åspered kyrka	92 122	101 937	105 085	92 683	44 677
Totalsumma	727 679	736 011	722 185	707 542	417 576

Energiförbrukning (kWh) hela år 2020-2022, 2023Aug

Summa av Motsv. El k Kolumnetiketter						<i>prognos</i>
Radetiketter	2020	2021	2022	aug-23	2023	
Gånghester kyrka	40 211	40 735	39 365	24 341	40 568	
Målsryd kyrka	20 989	31 901	30 103	17 979	29 966	
Prästgården	115 230	114 446	107 172	51 539	85 898	
Rångedala FH	43 362	39 390	41 608	21 321	35 534	
Rångedala kyrka	27 469	32 714	25 927	12 769	21 282	
Toarp FH & kapellet	114 944	108 623	97 034	58 897	98 161	
Toarp kyrka	37 012	40 052	41 577	17 378	28 963	
Åspered FG	28 091	29 595	30 476	19 531	32 551	
Åspered kyrka	45 016	57 721	47 991	22 219	37 031	
Totalsumma	472 324	495 177	461 252	245 973	409 954	
		5%	-7%		-11%	

Bilaga 5 – Fastighetssammanställning och kategori (teknisk status)

Fastigheter/byggnader/mark per distrikt	Enh.Nr	Yta m2	Församlings- verksamhet	Begravnings- verksamhet	Teknisk status 1=god teknisk status 2=brister i byggn. Grundsystem 3=uppfyller ej lag o myndighetskrav	Typ av behov	Notering	TOTAL KOSTNAD (Netto inkl KAE-efter bidrag)		Kostnad / fastighet (kostn. f åtgärder fördelat efter livsöd)	
								Total kostnad/år		Total kostnad/år	
								2021	2022	2021	2022
Dannike											
Dannike FH	D01	513	F		2	Fasad		0	65 430	0	65 430
Dannike kyrka	D02	311	F		1	Värmesystem		0	151 903	0	151 903
Klockstapel	D03	-	F		2	Ytbehandling, takunderhåll					
Vaktmästeribyggnad	D04	?		B	1						
Förrådsbyggnad FH	D05	?	F		1						
Kyrkogårdsförråd (vid stenmur)	D06	?		B	2	Behov av utvändigt underhåll					
Antal enheter Dannike	6	824	4	2				0	217 333	0	217 333
Gånghester											
Gånghester kyrka	G07	344	F		1			71 295	115 546	71 295	115 546
Klockstapel	G08	-	F		1						
Antal enheter Gånghester	2	344	2	0				71 295	115 546	71 295	115 546
Ljushult											
Ljushult kyrka	L09	303	F		2	Takunderhåll		0	415 752	0	199 752
Vaktmästeriförråd	L10	?		B	1						
Antal enheter Ljushult	2	303	1	1				0	415 752	0	199 752
Målsryd											
Målsryd kyrka	M11	271	F		1			99 863	268 431	99 863	92 931
Vaktmästeriförråd	M12	?	F		1						
Antal enheter Målsryd	2	271	2	0				99 863	268 431	99 863	92 931
Rångedala											
Rångedala FH	R13	492	F		2	Ventilation o värmesystem		107 491	100 811	112 991	106 311
Rångedala kyrka	R14	657	F		2	Takunderhåll, Puts	Åtgärd beställd	138 047	100 495	138 047	100 495
"Begravningsbyggnad" gammal	R15	?		B	1	Takvård mm					
Vagnliden (förråd)	R16	?		B	2	Behov av utvändigt underhåll					
Vaktmästeribyggnad	R17	?		B	1						
Antal enheter Rångedala	5	1 149	2	3				245 538	201 306	251 038	206 806
Toarp (Dalsjöfors)											
Toarp FH	T18	823	F		1			745 664	276 311	399 664	262 811
Toarp kapellet	T19	282		B	1			80 000	91 715	80 000	91 715
Vaktmästeribyggnad (ny)	T20	?		B	1						
Toarp kyrka	T21	513	F		1			98 395	3 170 347	98 395	132 550
Kyrkoförråd (tidigare pelletsförråd)	T22	?	F		1						
Prästgården	T23	437	A/F		3	Ventilation o värmesystem + tak		156 663	182 101	156 663	182 101
Kyrkogårdsförråd m balett	T24	?		B	2	Takbyte					
Dubbelgarage (Musikkol/Replokal)	T25	?	A/F		2	Direktverkande el					
Stationsvägen	T26	266	F		1		Hyrd lokal	290 029	225 617	290 029	225 617
Vaktmästeribyggnad (gammal) i sväng	T27	?		B	3	Placering är en arbetsplatsrisk	Rivning bör planeras				
Jordbruksmark / Tomtmark	T28			B	1						
Antal enheter Toarp (Dalsjöfors)	11	2 321	6	5				1 370 751	3 946 091	1 024 751	894 794
Åspered											
Åspered FG	A29	510	F		1			88 225	89 656	95 525	96 956
Förrådsbyggnad FG	A30	?	F		1						
Åspered kyrka	A31	423	F		1	Värmesystem		422 899	201 580	137 297	140 380
Vaktmästeribyggnad	A32	?		B	1						
Gamla brandstationen (förråd)	A33	?		B	2	Takunderhåll					
Antal enheter Åspered	5	933	3	2				511 124	291 236	232 822	237 336
Totalsumma	Totalt antal enheter	33	6 145	20	13			2 298 571	5 455 695	1 679 769	1 964 498

Bilaga 6 – Tankehypoteser, skrinlagda uppslag

I detta kapitel redovisas några uppslag till möjliga utvecklingssteg som lyfts av utredaren men som under arbetets gång har skrinlagts som ej aktuella. De olika förslagen gör inte anspråk på att varken vara kompletta eller helt genomanalyserade utan skall ses som rena idé-förslag. De finns med i bilaga 6 enbart för att visa att de har behandlats men också lämnats som icke aktuella.

1 - Avyttring av prästgården till tomtmark?

En idéskiss visas i bild 16. I bilden finns inritat möjliga tänkbara tomter.

Prästgården och dess omkringliggande mark gränsar till detaljplanelagt område för Dalsjöfors.

En utökning av det planlagda området borde vara fullt möjlig. Marken lämpad för villabyggnation alternativt radhus.

Netto, även efter anslutningsavgifter mm borde kunna ligga på ca 0,4 – 0,5 miljoner/tomt + villatomten med prästgården.

Det skulle kunna ge en intäkt på 3,5 + 3,0 (prästgården) → ca 6,5 miljon netto.

Tillfartsvägen samt parkeringen för kyrkogården kvarstår i församlingens ägo.

Energi- och underhållskrävande byggnader avvecklas.

Bild 16. Prästgården omvandlad till nybyggnadstomter

2 - Solcellsparkar – en väg mot klimatneutralitet

Några tänkbara placeringar av solcellsanläggningar för att komma närmre klimatneutralitet.

Med nedan skisserade anläggningar förväntas respektive ort kunna bli klimatneutral på årsbasis.

Investering ca 0,4 miljoner / anläggning.

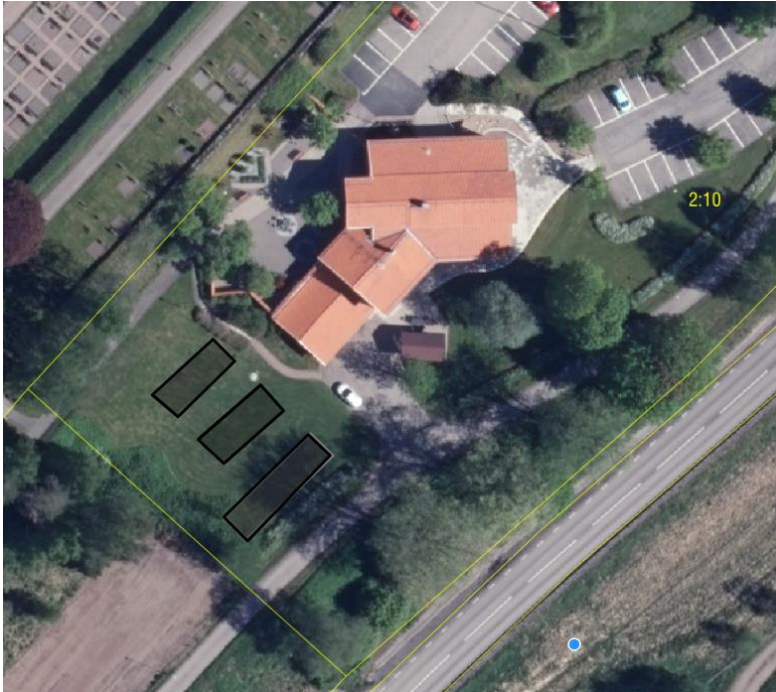

Bild 17. Möjlig solcellsplacering vi Toarps församlingshem (förutom redan beslutade på ny vaktmästeribyggnad)

Bild 18. Möjlig solcellsplacering vi Rångedala kyrka och församlingshem

Bild 19. Möjlig solcellsplacering vi Dannike vaktmästeribyggnad

3 - Rivning / avflyttning av lokala sidobyggnader, minimerat underhåll

Avsluta underhåll och planera rivning eller avflyttning av små sidobyggnader som kostar tid för vaktmästare samt kostar underhållsmaterial, de flesta är kalla utan uppvärmning.

Bild 20. Lokala sidobyggnader (Ljushult, Rångedala, Dannike, Prästgården, Åspered, Rångedala, Dannike, Prästgården)

4 - Rivning / avflyttning av lokala vaktmästarbyggnader, minimerat underhåll

De gamla lokala vaktmästarbyggnaderna är från en äldre församlingsstruktur och är i princip överflödiga. Dessa avbildade byggnader skulle kunna säljas på rot för avflyttning alternativt rivas för att minska framtida underhåll och driftskostnad.

Behovet av rastlokal för vaktmästarna bör kunna tillgodoses med inredd skåpbil eller motsvarande, även de lokala församlingshemmen eller församlingsgården kan användas för rastbehov.

Nedan visade byggnader är eluppvärmda. På senare tid utrustade med timerstyrning (4 timmar med rumstemperatur, därefter ned till 10 grader).

Bild 21. Lokala vaktmästarbyggnader (Rångedala, Toarp, Äspered)

5 - Nya värmeanläggningar för byggnader med direktverkande el

Det är Äspered kyrka, Dannike kyrka, Målsryds kyrka samt Rångedala församlingshem som har direktverkande el som värmekälla.

För långsiktig energioptimering bör det övervägas att installera vattenburen värme som matas med antingen bergvärme eller jordvärme.

Investering ca 0,5 – 0,6 miljoner / anläggning.